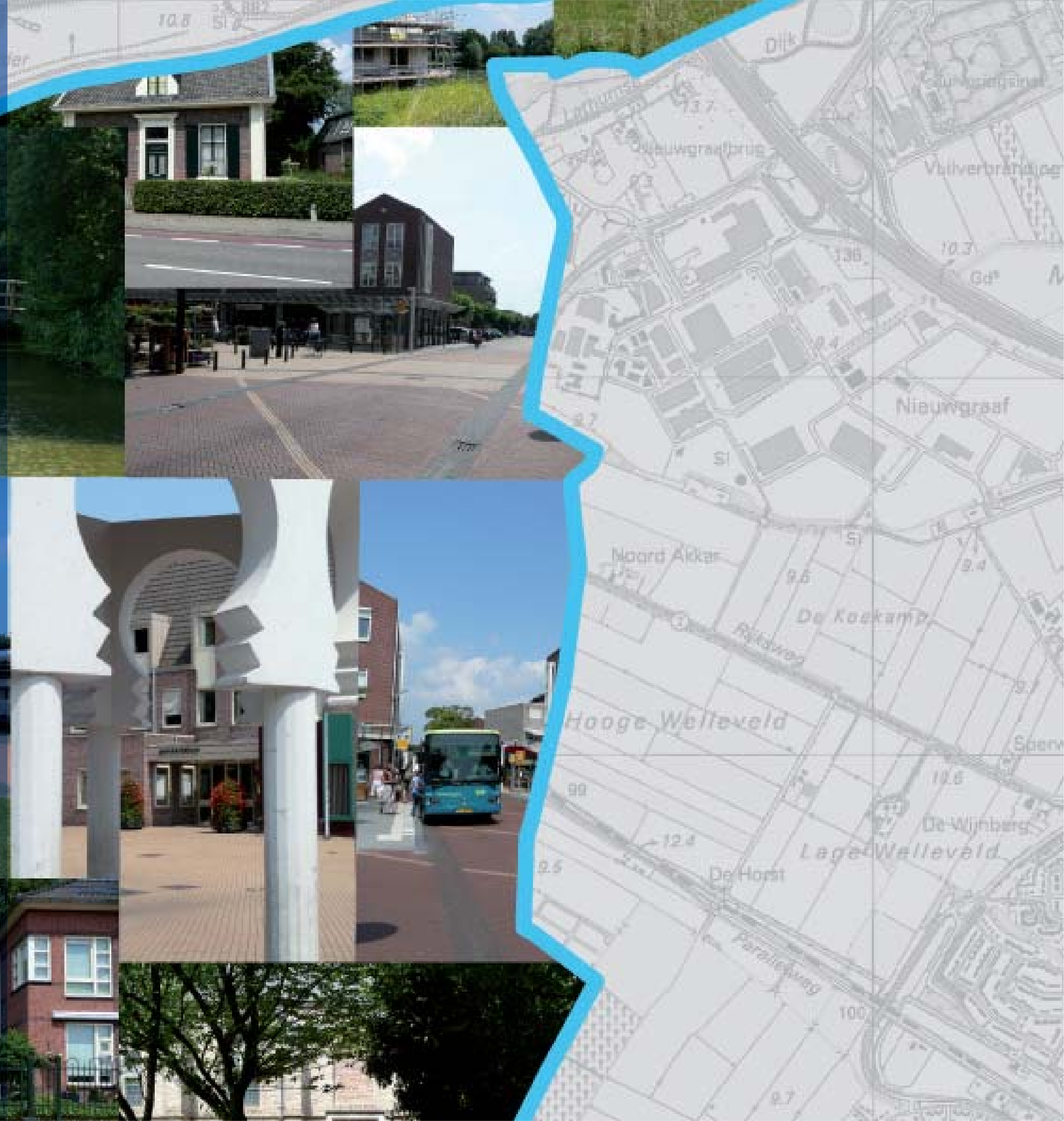

STRUCTUURVISIE WESTERVOORT

2020

Colofon

Structuurvisie Westervoort 2020

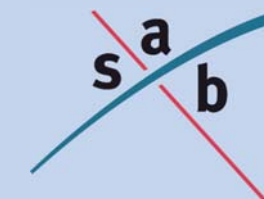
projectnummer | 90321
opdrachtgever | gemeente Westervoort
datum | september 2010
projectteam | Mariël Gerritsen, Margot Slood

SAB Arnhem B.V.

bezoekadres |
Frombergdwarsstraat 54 6814 DZ Arnhem

correspondentieadres |
postbus 479 6800 AL Arnhem

T (026) 3537140
F (026) 3537149
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

Inhoud

1	Structuurvisie 2020	7	6	Mobiliteit	29
1.1	Aanleiding	7	6.1	Achtergrond	29
1.2	Structuurvisie in relatie tot kostenverhaal en grondexploitatie	7	6.2	Ruimtelijke opgave	29
1.3	De uitvoeringsparagraaf	8	6.3	Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen	30
1.4	Cyclische herziening structuurvisie	8			
1.5	Procedure structuurvisie	8	7	Welzijn, zorg en educatie	33
1.6	De opbouw van het document	8	7.1	Achtergrond	33
			7.2	Ruimtelijke opgave	33
2	Bestaande ruimtelijke situatie	9	7.3	Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen	34
2.1	Historie	9			
2.2	Ruimtelijke structuur	11	8	Groen en water	37
			8.1	Achtergrond	37
3	De hoofdlijn: integrale versterking woon- en leefklimaat	15	8.2	Ruimtelijke opgave	38
3.1	Visie op hoofdlijnen	15	8.3	Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen	40
3.2	Sectoraal: achtergrond, opgave en programma	16			
			9	Milieu en duurzaamheid	43
4	Wonen	17	9.1	Achtergrond	43
4.1	Achtergrond	17	9.2	Ruimtelijke opgave	43
4.2	Ruimtelijke opgave	17	9.3	Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen	44
4.3	Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen	19			
			10	Ruimtelijke kwaliteit	45
5	Economie	23	10.1	Achtergrond	45
5.1	Achtergrond	23	10.2	Ruimtelijke opgave	45
5.2	Ruimtelijke opgave	24	10.3	Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen	45
5.3	Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen	25			

11	Financieel-economische uitvoerbaarheid	47
11.1	Inleiding	47
11.2	Toelichting op de financieel-economische uitvoering van	49
11.3	de visie	
	Opbrengstlocaties	49
11.4	Bovenplanse verevening	50
11.5	Bovenwijkse voorzieningen	50
11.6	Ruimtelijke ontwikkelingen	50
12	Uitvoeringsprogramma	55
12.1	Wijze van uitvoering	55
12.2	Planning	55
13	Maatschappelijke haalbaarheid	57
14	Structuurbeeld 2020	59

Separate bijlagen

- Inspraaknota Structuurvisie 2020

1

Structuurvisie 2020

1.1 Aanleiding

Voor u ligt de visie van de gemeente Westervoort op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling voor het gehele gemeentelijk grondgebied voor de periode tot 2020. De ambities van Westervoort rondom de functies wonen, economie, mobiliteit, welzijn, groen en water, milieu, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit zijn hierin in samenhang gebracht voor zover deze betrekking hebben op de ruimtelijke structuur van het dorp en/of het buitengebied. De visie biedt hiermee één actueel ruimtelijk kader voor de verschillende beleidsterreinen. Het doel van deze structuurvisie is enerzijds het aangeven van de kaders waarbinnen ontwikkelingen en projecten kunnen plaatsvinden en anderzijds het communiceren van de ambities van de gemeente Westervoort aan derden.

Op grond van artikel 2.1 van de Wet ruimtelijke ordening, die per 1 juli 2008 in werking is getreden, zijn gemeenten verplicht voor het gehele grondgebied van de gemeente één of meer structuurvisies vast te stellen. De structuurvisie bevat de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling van het betreffende gebied, alsmede de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid. De structuurvisie gaat tevens in op de wijze waarop de raad zich voorstelt die voorgenomen ontwikkeling te doen verwezenlijken. Op basis van de digitaliserings- en standaardiseringsverplichtingen, die vanaf 1 januari 2010 in werking treden, dient de structuurvisie digitaal beschikbaar en raadpleegbaar te zijn.

De gemeenteraad van Westervoort heeft op 7 juli 2008 de toekomstvisie 'Westervoort op weg naar 2026' vastgesteld. Deze toekomstvisie omvat allerhande beleidsuitspraken, die uiteindelijk moeten bijdragen aan een kwalitatieve versterking van de gemeente. De beleidsuitspraken zijn nog niet uitgewerkt in concrete ruimtelijke maatregelen. De gemeenteraad heeft dan ook uitgesproken dat de structuurvisie een ruimtelijke vertaling dient te bieden van het huidige beleid en de huidige ambities, waarbij de vastgestelde toekomstvisie een essentiële basis biedt.

Met voorliggende structuurvisie wordt tegemoet gekomen aan de wettelijke verplichting te beschikken over een structuurvisie. Met het vaststellen van deze structuurvisie spreekt het gemeentebestuur zich uit over het beoogde beleid voor de komende tien jaar. De vigerende Nota Wonen en Werken, zoals deze in november 2005 door de gemeenteraad is vastgesteld, wordt hiermee integraal vervangen. De structuurvisie heeft geen directe bindende werking voor de burger, op basis van de structuurvisie worden nog geen ontwikkelingen daadwerkelijk mogelijk gemaakt. Wel biedt de structuurvisie het ruimtelijke kader voor de uitwerking van concrete plannen en projecten. De uitwerking van de structuurvisie vindt plaats door middel van het vaststellen van bestemmingsplannen voor de diverse ontwikkelingslocaties. Deze zijn wél rechtstreeks bindend voor de burger.

1.2 Structuurvisie in relatie tot kostenverhaal en grondexploitatie

De Wet ruimtelijke ordening kent, in tegenstelling tot de 'oude' Wet op de Ruimtelijke Ordening, een ruimtelijk spoor en een grondexploitatie-spoor. De doelstelling van het onderdeel grondexploitatie, geregeld in afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening, is het verbeteren van de mogelijkheden van kostenverhaal door gemeenten bij initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen. Zo worden gemeenten in diverse situaties verplicht gesteld gemaakte kosten te verhalen via het vaststellen van een exploitatieplan of het sluiten van exploitatieovereenkomsten en dergelijke. De gemeente Westervoort heeft in haar Nota Grondbeleid vastgelegd te streven naar het voeren van facilitair grondbeleid, tenzij zich een situatie voordoet die zich leent voor een (meer) actieve opstelling. Het aspect kostenverhaal speelt dan ook een essentiële rol binnen de gemeente. De mogelijkheden voor kostenverhaal kennen een directe koppeling met het instrument structuurvisie.

De Wro biedt de mogelijkheid om in een structuurvisie de basis te leggen voor 'bovenplanse verevening', dit in de vorm van een fondsbijdrage. Van bovenplanse verevening is sprake wanneer winstgevendende locaties bijdragen aan de onrendabele top van een andere ontwikkeling. Uit de structuurvisie moet de ruimtelijke relatie van de verevening blijken.

De structuurvisie kent ook een directe koppeling met overeenkomsten, voor zover het financiële bijdragen aan 'ruimtelijke ontwikkelingen' betreft. Ook deze ruimtelijke ontwikkelingen moeten zijn opgenomen in de gemeentelijke structuurvisie. Hierbij kan worden gedacht aan bijdragen van woningbouw- en bedrijventerreinlocaties aan de ontwikkeling van natuurgebieden. De structuurvisie moet inzicht geven in de relatie tussen de kostenpost en het verzorgingsgebied.

Daarnaast is er omwille van maximale duidelijkheid voor gekozen de ‘bovenwijkse voorzieningen’ te benoemen, ondanks dat de Wro deze verplichting niet oplegt. Hiervoor verwijzen we naar hoofdstuk 11 van deze visie.

1.3 De uitvoeringsparagraaf

De Wet ruimtelijke ordening stelt dat in de structuurvisie moet worden aangegeven hoe de gemeenteraad het in de structuurvisie neergelegde beleid gaat verwezenlijken. Hiertoe moet in de visie een zogenaamde uitvoeringsparagraaf worden opgenomen. In deze paragraaf moet de uitvoerbaarheid van de visie worden onderbouwd. Tevens moet in deze paragraaf de basis worden gelegd voor eventueel kostenverhaal bij ontwikkelingslocaties, zoals in het voorgaande beschreven. In de toekomstvisie ‘Westervoort op weg naar 2026’ is een uitvoeringsprogramma opgenomen. Dit uitvoeringsprogramma is, voor zover ruimtelijk relevant, overgenomen en nader uitgewerkt in de uitvoeringsparagraaf van deze structuurvisie.

In deze structuurvisie is in de hoofdstukken 11, 12 en 13 voorzien in deze uitvoeringsparagraaf, waarbij is aangegeven op welke wijze de ontwikkelingen als genoemd in de structuurvisie worden verwezenlijkt en hoe de economische uitvoering van de visie is gewaarborgd. Tevens wordt verslag gedaan van het betrekken van burgers en instanties bij de visie. Wat betreft de economische uitvoerbaarheid wordt voor de planperiode aangegeven welke bovenplanse verevening en ruimtelijke ontwikkelingen worden voorzien en welke locaties hiervan baat hebben. In een nog op te stellen (afzonderlijke) Nota Fonds Bovenwijks worden de financiële consequenties aangegeven.

1.4 Cyclische herziening structuurvisie

Voor een structuurvisie geldt een herzieningsplicht binnen tien jaar. Een structuurvisie mag echter vaker worden herzien en moet worden herzien als daar uit beleidsmatige overwegingen de noodzaak toe bestaat. Een wijziging van het generieke ruimtelijke beleid zal tot gevolg hebben dat in de structuurvisie andere keuzes worden gemaakt.

Het is met name voor stedelijke gemeenten nauwelijks denkbaar dat voor een periode van tien jaar het ruimtelijke beleid en de daarbij behorende locatiekeuzes worden vastgelegd. Zeker met betrekking tot de uitvoeringsparagraaf, waarin de grondslag moet worden geboden voor het kostenverhaal, is een dergelijke planperiode ondoenlijk.

De gemeente Westervoort heeft er daarom voor gekozen weliswaar een structuurvisie voor de komende tien jaar vast te stellen, maar de uitvoeringsparagraaf voor de langere termijn globaal vorm te geven. Periodiek kan getoetst worden of alle te maken kosten nog in de structuurvisie zijn opgenomen. Door herzieningen van de structuurvisie kan de uitvoeringsparagraaf actueel worden gehouden.

1.5 Procedure structuurvisie

Een structuurvisie heeft geen direct bindende werking voor burgers en er is geen mogelijkheid voor het instellen van beroep. Op grond van artikel 2.1.1 van de Wet ruimtelijke ordening moeten burgers en maatschappelijke organisaties wel bij de voorbereiding van een structuurvisie worden betrokken. Voorliggende structuurvisie wordt hier toe (als ontwerp) gedurende zes weken ter inzage gelegd, waarbij een ieder een inspraakreactie kan indienen. Tevens wordt de visie aan de relevante instanties toegezonden.

De gemeenteraad neemt bij vaststelling van de structuurvisie kennis van de ingekomen reacties en stelt het plan al dan niet gewijzigd vast. Voor nadere informatie over de procedure wordt verwezen naar hoofdstuk 13 van deze visie.

1.6 De opbouw van het document

In het volgende hoofdstuk wordt kort ingegaan op de bestaande ruimtelijke situatie van de gemeente Westervoort. Hoofdstuk 3 geeft vervolgens op hoofdlijnen inzicht in de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente, zoals deze is aangekondigd in de recent vastgestelde toekomstvisie. Het vierde tot en met het tiende hoofdstuk bevat ten ieder een sectorale onderlegger van de integrale ontwikkeling, in de vorm van achtergrondinformatie, ruimtelijke opgaven en het ruimtelijk programma per thema. Het elfde hoofdstuk gaat in op de financieel-economische uitvoerbaarheid, waarna hoofdstuk 12 ingaat op de uitvoerbaarheid van de visie in programmatische zin. Hoofdstuk 13 gaat in op de wijze waarop burgers en organisaties zijn betrokken bij de totstandkoming van de structuurvisie. Het laatste hoofdstuk bevat de plankaart van deze structuurvisie: het structuurbeeld 2020.

Bestaande ruimtelijke situatie

De gemeente Westervoort is gelegen in de provincie Gelderland, op de splitsing van de rivieren Neder-Rijn en IJssel. Westervoort ligt direct ten zuidoosten van Arnhem en maakt dan ook deel uit van de Stadsregio Arnhem Nijmegen. De gemeente wordt begrensd door de IJssel in het noorden en het westen, de Neder-Rijn in het zuidwesten, de watergang Leigraaf in het zuidoosten en het Duivense bedrijventerrein Centerpoort Nieuwgraaf in het noordoosten. Westervoort telde op 1 januari 2010 15.240 inwoners en heeft een oppervlakte van 7,85 km², waarvan 1 km² water. De omvang van het buitengebied is beperkt en wordt vrijwel volledig in beslag genomen door uiterwaarden behorende bij de omliggende grote rivieren. Nevenstaande afbeelding geeft inzicht in de huidige situatie van de gemeente Westervoort.

2.1 Historie

Westervoort gaat als nederzetting tot in de Middeleeuwen terug. De kerktoren van het dorp getuigt hiervan; deze stamt immers uit de 13e eeuw. De naam Westervoort wordt in geschriften uit het jaar 726 reeds genoemd.

De Dorpstraat/Hamersestraat, Heilweg, Klapstraat en de dijken langs de Neder-Rijn en IJssel zijn de oudste bewoningsgebieden. Bij 't Hoge Eind en de Pals lagen oude buurtschappen, die tegenwoordig deel uitmaken van de kern Westervoort. De bewoning van de oude stroomruggen dateert waarschijnlijk al uit de 8e eeuw. In de oudere delen van het wegenpatroon is een kenmerkende bewoningskern van het gestrekte type zichtbaar.

Tot circa 1800 was het gebied ten oosten van Westervoort Kleefs gebied. Westervoort behoorde tot het gebied van de graaf van Gelre. De huidige oostelijke grens van de gemeente is de oude grens tussen Kleefs gebied en het gebied van de graaf van Gelre. De rest van de Liemers is altijd 'Duits' gebied geweest terwijl Westervoort tot 'de Nederlanden' behoorde. Deze geschiedenis heeft tot gevolg dat Westervoort tot op de dag van vandaag een bijzondere plaats heeft binnen de Liemers.

Indicatie huidige situatie plangebied
Bron: Topografische atlas en welstandsnota 2009

Een belangrijke ontwikkeling in de geschiedenis van Westervoort is de verlegging, om waterstaatkundige redenen, van de IJsselmond in 1775. Vooral de doorstroming en verzanding van de oude IJsselmond gaven problemen. Door de splitsing van de uiterwaard Pleij zijn de Koningspleij en de Hondsbroeksche Pleij ontstaan. Aan de zuidzijde van Westervoort aan de Rijndijk bevinden zich resten van het fort Geldersoord. Het fort betreft een verdedigingswerk ten behoeve van de een inlaatsluis bij de Neder-Rijn. Deze inlaatsluis kon water uit de Neder-Rijn inlaten om het achterliggende gebied tussen Westervoort en Doesburg onder water te zetten. De oude wegen en het fort worden aangemerkt als cultuurhistorische elementen. De locatie van het fort heeft een beschermde status als cultuurhistorisch Rijksmonument.

Door ligging nabij de rivieren maakte Westervoort tijdenlang een geïsoleerde indruk. Het Westervoortse veer (waarop de naam Veerdam nog wijst) en tijdelijke schipbruggen verzorgden de verbinding met Arnhem. Met de aanleg van de spoorbrug (1855) en de brug voor overig verkeer (1901) is de geïsoleerde ligging verminderd. Deze verbindingen hebben ertoe bijgedragen dat Westervoort noemenswaardig is gegroeid. De Dorpsstraat/Hamersestraat vormde, tot de aanleg van de A12, de hoofdweg richting Duitsland. Langs deze hoofdweg was café Huguen de belangrijkste pleisterplaats voor de grens.

Vanaf omstreeks 1980 neemt de verstedelijking van Westervoort, in de vorm van infrastructuur, bedrijventerreinen en woningbouw, sterk toe. Het dorp vormt samen met Duiven een groeikern en heeft sinds de aanwijzing hiertoe een explosieve groei doorgemaakt. Sindsdien is het inwonertal gestegen van ongeveer 6.000 in 1981 naar 16.500 in 2003. Doordat de bebouwing van Westervoort zich nagenoeg geheel heeft ontwikkeld ten zuiden van de spoorlijn Arnhem-Zevenaar heeft de kern een lobvormige structuur gekregen. Inmiddels heeft Westervoort aan de taakstelling van groeikern voldaan en heeft het inwonertal zich gestabiliseerd. Het binnendijks gebied van de gemeente is nagenoeg geheel verstedelijkt. Agrarisch grondgebruik is daarmee bijna geheel verdwenen. Recreatie en bedrijvigheid vinden op bescheiden schaal plaats.

Bestaande ruimtelijke structuur

2.2 Ruimtelijke structuur

2.2.1 Bebouwingsstructuur

Binnen het gemeentelijk grondgebied van Westervoort zijn verschillende bebouwingsstructuren te onderscheiden. De oudste bebouwing bevindt zich langs de historische linten en aan dijken. Daarnaast is in Westervoort veelvuldig ruimte geboden aan woonwijken met projectmatige woningbouw. Bedrijvigheid en voorzieningen zijn hoofdzakelijk geconcentreerd in het centrum en op het bedrijventerrein Het Ambacht.

De historische context van het dorp Westervoort ligt voornamelijk in de Dorpstraat, Hamersestraat, de Klapstraat, de Heilweg en Pals. Aan deze straten is in de loop van de tijd een lint van individuele bebouwing ontstaan. Op een aantal plaatsen in deze linten is de oorspronkelijke oude bebouwing nog terug te vinden. De historische linten worden gekenmerkt door relatief open en zeer gevarieerde bebouwing met een aantal opvallende functies zoals een kerk, gemeentehuis en een zalencentrum.

Het kruispunt van de historische linten Dorpstraat en Klapstraat ligt op de grens met de Rijndijk en vormde het 'centrum' van Westervoort. In de huidige situatie wordt het kruispunt van de Dorpstraat met de spoorlijn ervaren als het centrum van het dorp.

Rond een voormalige doorbraakgeul is het buurtschap Pals ontstaan. De overwegend agrarische bebouwing concentreert zich op het punt waar het noordelijke gedeelte van de Pals op de Rijndijk uitkomt. Hier heeft zich een zekere bewoningsconcentratie ontwikkeld. Ondanks

dat Westervoort de Pals heeft omsloten heeft het nog een 'landelijke' uitstraling. Deze uitstraling ontstaat doordat een groot aantal percelen nog onbebouwd is en wordt gebruikt als weiland.

De bebouwing langs de dijk bestaat voornamelijk uit voormalige boerderijen die omgevormd zijn tot woning en uit andere dijkwoningen. Ze bevinden zich op relatief grote afstand van elkaar verspreid langs de dijken. Het complete beeld van de dijk is open en groen, gecombineerd met royale kavels en individuele woningen. De bebouwing bestaat grotendeels uit woningen van één à twee lagen met kap, al dan niet met oorspronkelijke rietkap.

Naast historische bebouwing omvat Westervoort een groot aantal woonwijken met projectmatige woningbouw. Het betreft de wijken Vredenburg, Kern, Naederhuizen, Mosterdhof, Hoogeind, Leigraaf, Emmerik, Lange Maat, Broeklanden, De Ganzenpoel en een deel van De Steenderens. In deze wijken zijn langs diverse wegen, waaronder de Vredenburglaan, Vaalmanstraat en Het Slag, bovendien woningen aanwezig die zijn gebouwd met hulp van de stichting Eigen Heim. Deze stichting is in 1928 opgericht, met als doel (land)arbeiders de mogelijkheid te bieden een eigen huis te bouwen. De stichting kocht gronden aan, maakte ze bouwrijp en verkocht de afzonderlijke percelen tegen een geringe prijs aan arbeiders. De woningen die met hulp van deze stichting Eigen Heim zijn gerealiseerd, zijn naar het inzicht en de behoefte van de bewoners gebouwd. De huizen verschillen dan ook in vorm, grootte en onderlinge afstand en omvatten veelal een ruime tuin.

In de wijken uit de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw (Vredenburg, Kern, Naederhuizen) is sprake van een geclusterde stedenbouwkundige opzet, waarbij de buurten doen denken aan tuindorpen van voor de Tweede Wereldoorlog. Kenmerkend hierbij zijn het blokvormig stratenpatroon en het straatgericht wonen.

In de wijken van de jaren zeventig tot en met de jaren negentig van de vorige eeuw (Mosterdhof, Hoogeind, Leigraaf, Emmerik, Lange Maat, Broeklanden, De Ganzenpoel en De Steenderens) komen veel eengezinswoningen met tuin voor. De woningen zijn vooral gericht op de straat, maar liggen ook aan hofjes, woonerven (jaren zeventig) en aan het water. In het algemeen is de verscheidenheid aan plekken en buurten bepalend voor de aantrekkelijkheid van de diverse woonwijken. Opvallend is het grote aantal huurwoningen. In de wijk Broeklanden komen meerdere complexen gestapelde woningen in vijf lagen voor. Naast deze hoogbouw en de hoogbouw in het centrum en de nieuwbouwlocatie Beekenoord komt in Westervoort geen hoogbouw voor.

Behalve projectmatige woningbouw is in de Westervoortse woonwijken ook individuele woningbouw herkenbaar. Het betreft delen van de wijk Vredenburg, Naederhuizen, Emmerik, Kern en de zuidooststrand van Westervoort. Deze wijken omvatten ruim in het groen opgezette woonbuurten, die bestaan uit vrijstaande woningen of relatief kleine series van woningen met een eigen expressie.

De gemeente Westervoort heeft geen “authentiek” centrum. De oudste bebouwing met verspreid enkele winkels bevindt zich aan de Dorpstraat. Nabij de kruising van de Dorpstraat met de spoorlijn is sinds de jaren zestig van de vorige eeuw een winkelcentrum gebouwd rond een plein. Daarnaast is er nog een overdekte ‘promenade’ met daaraan diverse winkels. Deze inpandige ruimte staat ruimtelijk gezien los van het buitenplein. Hierdoor wordt het centrum opgedeeld in twee individuele stukken. Het geheel komt verzorgd en goed ingericht over.

In het noordoosten van de kern Westervoort is tot slot het bedrijventerrein Het Ambacht gesitueerd. Het terrein is te karakteriseren als een verzorgd, kleinschalig, ambachtelijk bedrijventerrein, waarop diverse bedrijfstypen voorkomen. Aan de randen presenteert het bedrijventerrein zich met de voorzijde naar de belangrijkste wegen, de Hamersestraat, Liemersallee en de Rivierweg en wordt een hoge ruimtelijke kwaliteit nagestreefd. Het is een representatieve entree van Westervoort. Het overige, oudere, deel van het bedrijventerrein is vrij rommelig opgebouwd, zonder eenheid in opzet en bebouwings-type. Bovendien zijn veel woningen aanwezig. Voorgaande resulteert in een onaantrekkelijk beeld van dit oudere deel van het bedrijventerrein.

Bestaande ruimtelijke structuur

2.2.2 Bijzondere bebouwing

In de kern van Westervoort komt op verschillende locaties bijzondere bebouwing voor. Twee bijzondere gebouwen geven tot op de dag van vandaag een beeld van de bouwwijze van weleer: Hamerden en Vredenburg.

De Havezathe Hamersestraat (huize Hamerden) aan de Hamersestraat is een voormalige havezathe aan de weg naar Zevenaar. Het gebouw bestaat uit een zadeldak tussen puntgevels gedeeltelijk uit 1612 en noordelijk daarvan een gedeelte uit 1684, eveneens met een zadeldak tussen puntgevels. Achter dit woongedeelte is een deel aanwezig. De havezathe is gelegen op een ruime kavel met daaromheen agrarische grond in de vorm van onder andere een boomgaard).

Huize Vredenburg aan de Klapstraat is het melkhuis van een voormalige grote ommuurde boerderij. De bebouwing bestaat uit één laag met kap (zadeldak). Het gebouw is wit bepleisterd. Door de hogere ligging op een ruime kavel met grasland is het gebouw een opvallend element.

Naast deze twee cultuurhistorisch waardevolle gebouwen zijn er nog een aantal bijzondere gebouwen die opvallen binnen de bebouwde kom, namelijk de kerken en het Paalmanhuis aan de Dorpstraat, de sporthal aan de Klapstraat, de bebouwing op de hoek Rivierweg/Hoge eind en Rivierweg/Heilweg en de buurtwinkelcentra.

Ook in het buitengebied is bijzondere bebouwing aanwezig. Het betreft voornamelijk grote bedrijven, die als eilanden in het buitendijkse gebied van de gemeente liggen. Voorbeelden hiervan zijn de voormalige steenfabriek Korevaar, Putman Recycling en Struyk Verwo Infra.

De Schans betreft de vroegere fortificatie Fort Geldersoord. Deze fortificatie, aangelegd in 1741 -1742, is cultuurhistorisch waardevol. De locatie van het fort heeft een beschermde status als cultuurhistorisch Rijksmonument. Fort Geldersoord, een verdedigingswerk ten behoeve van een inlaatsluis, was destijds gelegen op de grens tussen Pruisen en Nederland. Het Fort bestond uit een bastion met kazernes, de stellingen en de sluis met het inundatiekanaal. Op dit moment is enkel de buitenste gracht nog herkenbaar in het landschap.

2.2.3 Verkeerstructuur

Voor wat betreft de verkeerstructuur is met name de wegverbinding van Duiven via de Rijksweg en de Hamersestraat naar de brug Westervoort van belang. Tot de jaren zestig was dit de belangrijkste verbinding tussen Arnhem en het zuidelijke deel van de Achterhoek. In 1961 is de autosnelweg A12 tussen de knooppunten Velperbroekcircuit en Oud-Dijk voltooid. Sindsdien speelt de oorspronkelijke rijksweg door de kernen een relatief minder belangrijke rol in het regionale wegennet. Wel wordt de rijksweg nog gebruikt als alternatieve route als er op de A12 calamiteiten zijn. Daarnaast dient de rijksweg als ontsluiting voor de kernen Duiven en Westervoort op de A12 en de N325.

Over het grondgebied van de gemeente Westervoort loopt daarnaast de spoorverbinding Arnhem - Zevenaar. Westervoort beschikt echter niet over een station. Er zijn vastomlijnde plannen om een station te realiseren. Tot op heden wordt Westervoort voor wat betreft openbaar vervoer enkel ontsloten door middel van busverbindingen.

2.2.4 Groen- en waterstructuur

De groen- en waterstructuur in Westervoort wordt grotendeels bepaald door de aanwezigheid van de grote rivieren in het noorden (de IJssel) en westen (de Neder-Rijn). Het buitengebied is qua omvang beperkt en biedt vrijwel uitsluitend ruimte aan uiterwaarden en/of rivierlandschappen. Met name de Hondsbroeksche Pleij, het westelijk deel van de uiterwaarden, zal op den duur worden gekenmerkt door natuurwaarden.

De groen- en waterstructuur binnen de bebouwde kom heeft voornamelijk een functioneel karakter, in die zin dat zorg wordt gedragen voor afvoer van overtollig (regen)water en ruimte wordt geboden aan speelvoorzieningen. De omvang van groenvoorzieningen is in veel wijken beperkt en versnipperd. De parken Steenderens en Emmerik leveren een relevante bijdrage aan de beleving van het binnenstedelijk groen.

2.2.5 Functionele structuur

De woonfunctie vormt de belangrijkste functie binnen het gemeentelijk grondgebied. Daarnaast biedt Westervoort verspreid ruimte aan diverse maatschappelijke en commerciële voorzieningen, waaronder kerken, basisscholen, peuterspeelzalen, sportvoorzieningen en een sociaal-cultureel centrum. Centrumvoorzieningen zijn geconcentreerd in het winkelcentrum nabij het spoor. Voor wat betreft bedrijvigheid is het bedrijventerrein Het Ambacht van belang.

3

De hoofdlijn: integrale versterking woon- en leefklimaat

3.1 Visie op hoofdlijnen

Deze structuurvisie geeft inzicht in de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Westervoort in de komende tien jaar. De visie vormt een kader voor, in deze periode aan de orde zijnde, projecten en ontwikkelingen. De visie geeft inzicht in ambities van Westervoort binnen diverse ruimtelijke relevant thema's, waaronder wonen, economie, mobiliteit, welzijn, groen en water, milieu, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit.

De gemeente Westervoort heeft zich, met het oog op het bewerkstelligen van een integrale versterking van het woon- en leefklimaat, in 2008 reeds intensief gebogen over de toekomst. De resultaten zijn verwoord in de toekomstvisie 'Westervoort op weg naar 2026'.

In deze toekomstvisie wordt geconstateerd dat de gemeente Westervoort momenteel een aangenaam woon- en leefklimaat biedt aan haar bewoners. Om dit klimaat ook voor de toekomst te kunnen waarborgen, wordt een kwalitatieve versterking noodzakelijk geacht. Een integrale aanpak van diverse thema's is in dit kader noodzakelijk. Een groot aantal van deze thema's heeft gevolgen ten aanzien van de ruimtelijke structuur van de gemeente Westervoort. Om uitvoering van deze ruimtelijke aspecten te waarborgen, is opname en uitwerking in voorliggende structuurvisie van essentieel belang. De toekomstvisie 'Westervoort op weg naar 2026' vormt hiermee een relevante bouwsteen voor het ruimtelijk beleid van de komende tien jaar. Onderstaand wordt dan ook ingegaan op de essentie van de ruimtelijk relevante thema's uit deze toekomstvisie. In de navolgende hoofdstukken volgt per thema een verdieping en uitwerking van dit globale ruimtelijk beleid, waarbij uiteraard ook andere beleidsdocumenten zijn betrokken. Het beleid wordt daarbij vertaald in concrete projecten, waarvan uitvoering binnen de planperiode van deze structuurvisie redelijkerwijs in gang zal worden gezet. Met de structuurvisie wordt hiermee een grote stap gezet in de richting van de gewenste kwalitatieve versterking.

Ten behoeve van het bewerkstelligen van een integrale versterking van het woon- en leefklimaat moet het ruimtelijk beleid zich volgens de toekomstvisie allereerst richten op realisatie van een variatie in woningen en woonmilieus. Er is momenteel een groot aandeel aan huur- en goedkope koopwoningen uit eenzelfde bouwperiode, namelijk de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw. De eenzijdigheid die hierdoor is ontstaan, wordt door bewoners als een knelpunt ervaren. Gezien de leeftijd van de woningen ontkomt de gemeente niet aan een omvangrijke kwaliteitsimpuls, ten behoeve van het toekomstbestendig maken van de woningen. Voor wat betreft de woonmilieus zet de gemeente in op een verlaging van de bebouwingsdichtheid en het verbeteren van groenstructuren, ontmoetingsruimten en speelgelegenheden in bestaande wijken. Met het zicht op vergrijzing, een landelijke trend die ook in de gemeente Westervoort merkbaar is, worden daarnaast

toegankelijke en bereikbare voorzieningen in de wijken van belang geacht. Het motto ‘Westervoort voor iedereen’ staat centraal, met als doel te zorgen dat mensen zo lang mogelijk op een prettige manier in de gemeente kunnen wonen en leven. Voldoende aandacht voor de lokale economie en werkgelegenheid is daarbij eveneens van belang voor de vitaliteit van de Westervoortse samenleving.

Een ander knelpunt in het huidige woon- en leefklimaat heeft betrekking op de bereikbaarheid van (het centrum van) Westervoort, maar ook op de interne bereikbaarheid. Met name openbaar vervoer verbindingen en langzaam verkeersverbindingen tussen de bestaande wijken en het centrum verdienen aandacht. Er moet hierdoor meer samenhang ontstaan tussen de diverse wijken. Daarnaast zal de verbetering in bereikbaarheid een kwaliteitsimpuls voor het centrum tot gevolg hebben en ertoe bijdragen dat dit centrum als een echt dorps-hart kan blijven functioneren.

Tot slot streeft de gemeente Westervoort ernaar meer te profiteren van haar unieke ligging aan de Neder-Rijn en IJssel. Hierbij kunnen voor wat betreft natuurontwikkeling en recreatie nog diverse kansen worden benut. Er wordt in het buitengebied dan ook zeer beperkt ruimte geboden aan stedelijke ontwikkelingen. Binnenstedelijk staat behoud van karakteristieke elementen, die een relatie leggen met het verleden, centraal.

Met de vaststelling van voornoemde toekomstvisie kiest de gemeente Westervoort voor de komende tien jaar duidelijk voor het investeren in kwaliteit. Stedelijke uitbreiding heeft geen prioriteit. Westervoort wil zich hiermee ontwikkelen tot een gemeente waar jong en oud, minder en meer vermogend, met of zonder functiebeperking, op aantrekkelijke en gevarieerde wijze kunnen wonen en leven.

3.2 Sectoraal: achtergrond, opgave en programma

De navolgende hoofdstukken 4 tot en met 10 bevatten een beschrijving per beleidsthema van de opgave waar de gemeente Westervoort de komende tien jaar voor staat. Hierbij wordt per thema tevens ingegaan op de inhoudelijke achtergrond van de opgave en wordt afgesloten met een overzicht van het ruimtelijk programma. Voor ieder thema is in de bijlagen van deze structuurvisie een kaart opgenomen, waarop de ruimtelijke opgave waar mogelijk visueel is weergegeven.

4 Wonen

4.1 Achtergrond

Aanbod

De bestaande woningvoorraad in Westervoort is grotendeels in de jaren '70 en '80 gebouwd. Dit zijn betaalbare woningen in zowel de koop- als de huursector. Door het grote aanbod van woningen uit deze periode, is er een eenzijdige voorraad van woningen ontstaan.

Vraag

Om een beeld te krijgen van de woningbehoefte is niet zozeer de bevolkingsontwikkeling maar vooral de huishoudensontwikkeling van belang. De ontwikkeling van de verschillende huishoudentypen geeft richting aan de gewenste omvang en kwaliteit van de woningvoorraad.

De bevolkingsomvang in Westervoort zal in de toekomst naar verwachting krimpen. Huishoudens worden kleiner, waardoor er nog steeds vraag naar woningen zal zijn. Naar verwachting zal het aantal huishoudens tot 2020 nog met ongeveer 620 toenemen. Juist nu de omvang van de vraag langzaam afneemt en de planologische mogelijkheden voor de realisatie van nieuwe woningen beperkt zijn, is het toevoegen van de juiste kwaliteit woningen steeds belangrijker.

De gemeente Westervoort zal de komende jaren niet in staat zijn om volledig invulling te geven aan haar eigen woningbehoefte. Hiervoor bestaan ruimtelijk te weinig mogelijkheden. Ook de afgelopen jaren heeft dit de gemeente Westervoort parten gespeeld, waardoor met name gezinnen en starters de gemeente hebben verlaten en elders woonruimte hebben gevonden. De gemeente wil met de beperkte mogelijkheden die zij heeft proberen om dit tijt te keren en kiest voor bijzondere aandacht voor de doelgroepen jongeren, gezinnen, starters en senioren.

De grote groep senioren en zorgbehoevenden wil zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en voldoende zorgmogelijkheden bij of nabij de woning hebben. De woningen moeten drempelloos zijn en aangepast kunnen worden gedurende de levensloop (levensloopgeschikte woningen). Starters hebben vooral behoefte aan eengezinswoningen met enkele slaapkamers en een tuin. Gezinnen en 1- en 2-persoonhuishoudens tot 55 jaar willen bij verhuizing wooncarrière maken. Niet door grote stappen te zetten, maar door een categorie hoger te zoeken: meer kwaliteit tegen een hogere prijs. Afgezet tegen de huidige woningvoorraad in Westervoort betekent dit vraag naar kwalitatief goede eengezinswoningen in het middeldure en dure segment. Deze woningtypen zullen met name in de vorm van nieuwbouw moeten worden gerealiseerd.

4.2 Ruimtelijke opgave

Woningbouwopgave

Tot 2012 staan er circa 220 woningen op de planning om in Westervoort te worden gebouwd op basis van de afspraken uit de periode 2005 - 2009. In de wetenschap dat met de bestaande locaties onvoldoende ruimte bestaat om invulling te geven aan de eigen woningbehoefte, zet de gemeente Westervoort in op het realiseren van 400 woningen in de periode van 2010 tot 2020. In totaal zal het dus gaan om een toename van circa 620 woningen. Om deze ambitie waar te maken is het belangrijk om de komende jaren te onderzoeken of er nog andere locaties binnen de gemeente geschikt zijn voor woningbouw. De consequenties van de beperkte ruimte aan woningbouwlocaties vraagt om heldere keuzes in het woningbouwprogramma.

Voor wat betreft de woningbouwdifferentiatie binnen bestaand bebouwd gebied geldt op basis van regionale afspraken een differentiatie van 50% betaalbare woningbouw en 50% duurdere woningbouw. Gezien de bestaande scheefheid in het Westervoortse woningaanbod wil de gemeente in de nabije toekomst met de Stadsregio Arnhem-Nijmegen andere afspraken over de differentiatie maken, namelijk 35% in de goedkope huur- en koopsector, waaronder starterswoningen en 65% in de duurdere sector. Met de realisatie van meer duurdere woningen tracht de gemeente mede gezinnen in Westervoort te behouden en doorstroming in de woningmarkt op gang te brengen. Goedkope koopwoningen komen daardoor vrij voor starters.

Nieuwbouw

Om aan de vraag te kunnen voldoen, is uitbreiding van de kern Westervoort noodzakelijk. Deze uitbreiding is voorzien richting het noordoosten, aan de overzijde van de spoordijk (Westervoort Noord). Hier zal een natuurlijke overgang worden gecreëerd tussen de kern en het

buitengebied in de vorm van een parkachtige ontwikkeling. De nadruk ligt in eerste instantie op natuur, landschappelijke en cultuurhistorische waarden en recreatie, waarbij ondergeschikt woningbouw mogelijk wordt gemaakt. Hiertoe zal onder andere de lintbebouwing langs de Hamersestraat worden doorgezet en is gevarieerde bebouwing richting de voormalige stortplaats voorzien. De bestaande sportvelden, ten zuiden van de IJsseldijk, worden in ieder geval voor wat betreft de planperiode van deze structuurvisie in stand gehouden. Gedurende de ontwikkeling van de uitbreidingslocatie in de vorm van parkachtig woongebied ten noordoosten van Westervoort kan eventuele verplaatsing van de sportvelden mogelijk worden overwogen. Ten noorden van de Hamersestraat geldt vooralsnog, op basis van regionale afspraken, een woningbouwdifferentiatie van 90% betaalbare woningen en 10% duurdere woningen.

Aan de zuidzijde is eveneens een hoogwaardige afronding van de kern Westervoort voorzien en wel in de vorm van woningbouw op de locatie de Schans. Dit gebied heeft hoge archeologische en cultuurhistorische waarden, die bij de planontwikkeling moeten worden gerespecteerd. Tot slot is het plan Beekenoord, met in totaal 240 woningen, momenteel in ontwikkeling.

Daarnaast worden diverse inbreidingslocaties en kleine locaties aan de rand van de gemeente benut voor kleine en enkele grote woonprojecten benut. Grote woonprojecten zijn onder andere voorzien in het centrumgebied. Rondom het te realiseren station (zie hoofdstuk 5 en 6) wordt de ruimte gezocht voor de huisvesting van jongeren. Wanneer de situatie zich voordoet, zal de gemeente bezien of er mogelijk-

heden zijn bedrijven uit te plaatsen en ook vrijkomende schoollocaties te benutten voor woningbouw. De bouw van een binnendijs appartementencomplex met uitzicht op de IJssel behoort eveneens tot de mogelijkheden.

Bij de nieuwbouw van woningen heeft de gemeente, naast het voldoen aan voornoemde woonwensen van met name gezinnen, als doel de dichtheid van het aantal woningen per hectare te verlagen ten opzichte van de bestaande wijken. Bestaande wijken hebben een vrij hoge woningdichtheid. Door middel van het verlagen van de dichtheid is er meer ruimte voor groen, groenstructuur, speelplekken en gemeenschappelijke ontmoetingsruimten. Dit komt de kwaliteit van de wijken ten goede.

Bestaande woningen

Naast de toename van woningen zal ook de bestaande woningvoorraad worden aangepakt. Door middel van bouwtechnische aanpassingen moeten de woningen gaan voldoen aan de hedendaagse eisen van duurzaamheid, toegankelijkheid, en levensloopgeschiktheid (optussen van de woning).

Het aantal huurwoningen ligt op een stabiel niveau en voldoet aan de vraag. Voor huisvesting van mensen met een laag inkomen zijn er voldoende huurwoningen in Westervoort beschikbaar. Hierin moet enkel worden gestuurd op kwaliteit (aansluiten bij woonwensen) in plaats van kwantiteit. Concreet komt dit neer op het aanpassen van woningen aan voornoemde hedendaagse eisen, de verkoop van woningen en sloop en nieuwbouw.

Hoewel herstructurering van bestaande wijken niet direct aan de orde is, zal wel worden bekeken of de kwaliteit van deze wijken kan worden verbeterd door het aanpassen van de groenstructuur, infrastructuur en openbare ruimte. Een van de negatieve effecten van de eenzijdige opgezette wijken is dat de wijken erg op zichzelf staan en weinig onderlinge verbanden kennen. Een verbetering van de openbare ruimte en de kwaliteit van de woningen in de wijk kan bijdragen aan een hechter onderling verband en sociale duurzaamheid.

Voorzieningen in de woonomgeving

Het is belangrijk om bij een woningaanbod, dat past bij de woonwensen van bewoners, ook de juiste voorzieningen te treffen in de directe woonomgeving. Voor ouderen en gehandicapten is het van belang dat een woonwijk voorziet in een goede infrastructuur, zodat de bereikbaarheid van voorzieningen verbeterd wordt. Daarnaast kan de toepassing van domotica in een woning ervoor zorgen dat mensen langer zelfstandig kunnen wonen. Voor jongeren is het belangrijk te voorzien in voldoende speelplekken en een veilige infrastructuur. Op het noodzakelijke aanbod van voorzieningen in de wijk wordt in hoofdstuk 7 Welzijn, zorg en educatie nader ingegaan.

Duurzaam bouwen

Als laatste doelstelling heeft de gemeente de wens de nieuw te bouwen woningen te laten voldoen aan de huidige normen op het gebied van duurzaam bouwen. De gemeente hanteert het KAN-convenant Duurzaam Bouwen. Tevens worden mogelijkheden verkend voor het inzetten van het instrument GPR-gebouw (Gemeentelijke Praktijk Richtlijn). Dit instrument biedt mogelijkheden om projecten, onder andere voor wat betreft het aspect duurzaamheid, te beoordelen.

4 Wonen

Ook wordt gestimuleerd dat bestaande woningen worden aangepast met het oog op duurzaamheid. Hierbij wordt gedacht aan het gebruik van duurzame bouwmaterialen, energiezuinig bouwen en het treffen van de juiste voorzieningen in een wijk. Een duurzame wijk ontstaat ook door te bouwen voor de juiste doelgroepen of de woningen zo te ontwerpen dat de woningen aangepast kunnen worden aan de steeds veranderende woonwensen.

4.3 Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen

- Het vergroten van slaagkansen van de doelgroepen jongeren, starters, senioren en gezinnen op de Westervoortse woningmarkt.
- Realisatie van circa 620 woningen tot 2020:
 - Het betreft 220 woningen tot 2012 op de locaties Beek-enoord (restant van in totaal 240 woningen), De Schans (circa 75 woningen), en Paepestraat 25 (Sports Planet) (circa 26 appartementen).
 - Het betreft 400 woningen in de periode 2012 - 2020, waarvan de exacte locaties nog niet volledig zijn uitgekristalliseerd. Mogelijke ontwikkelingslocaties betreffen het centrum (circa

40 appartementen), (lint)bebouwing langs de Hamersestraat en richting de voormalige stortplaats in Westervoort Noord, waaronder ook de locaties Huize Hamerden en Van Essen (150 tot 200 woningen), buurtcentrum Ganzenpoel (Coop) (14 appartementen) en het Forum-gebouw (8 stadswoningen of 20 appartementen), de locatie Sonnedach 1 (4 woningen of 8 appartementen of 16 zorgwoningen), een binnendijks appartementencomplex nabij de IJssel en de huisvesting van jongeren in de nabijheid van het te realiseren station.

Voor deze circa 620 woningen geldt binnen bestaand bebouwd gebied vooralsnog een differentiatie van 50% betaalbare woningbouw en 50% duurdere woningbouw. Gestreefd wordt, in overleg met de regio, in te zetten op een differentiatie van 35% in de goedkope huur- en koopsector en 65 % in de duurdere sector, met als doel doorstroming op de woningmarkt in gang te zetten. Voor de uitbreidingslocatie Westervoort Noord geldt vooralsnog een verdeling van 90% betaalbare woningen en 10 % duurdere woningen.

- Door middel van bouwtechnische aanpassingen moeten bestaande woningen gaan voldoen aan de hedendaagse eisen van duurzaamheid, toegankelijkheid, en levensloopgeschiktheid (opplussen van de woning).
- Het verbeteren van de kwaliteit van wijken door het aanpassen van de groenstructuur, infrastructuur en openbare ruimte.

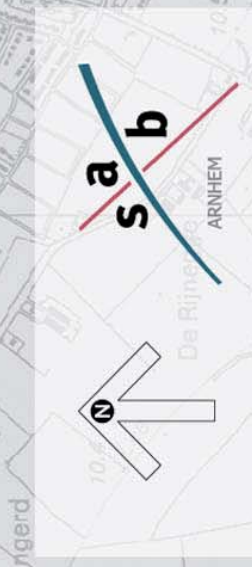
Structuurvisie
Westervoort
Wonen en welzijn

STRUCTUURVISIE WESTERVOORT

wonen en welzijn

Westervoort

5 Economie

5.1 Achtergrond

Bedrijven

Binnen de gemeentegrenzen van Westervoort zijn enkele zwaardere, verspreid liggende bedrijven aanwezig. Deze bedrijven bevinden zich van oudsher veelal in het winterbed van de rivieren. Deze bedrijven worden geaccepteerd op de huidige locatie en waar mogelijk per geval aangepast. Binnen Westervoort zijn geen mogelijkheden voor algehele verplaatsing van deze bedrijven. Hiervoor zal in de regio naar mogelijkheden worden gezocht.

De lichte en middelzware bedrijven met een lokaal verzorgingsgebied liggen op het bedrijventerrein Het Ambacht of verspreid over de kern, hoofdzakelijk langs doorgaande wegen.

Detailhandel en horeca

De detailhandel in Westervoort concentreert zich in het winkelcentrum De Wyborgh en in twee buurtcentra (buurtcentrum Broeklanden en buurtcentrum Ganzenpoel). Westervoort ondervindt veel concurrentie van detailhandelcentra in de omgeving. Toch is de koopkrachtbinding verhoudingsgewijs groot waar het de dagelijkse boodschappen betreft. Het aanbod aan winkels is daarom met name gericht op de dagelijkse behoefte van bewoners.

Horecabedrijven zijn eveneens hoofdzakelijk in en rond centrumgebieden gevestigd. De bedrijven zijn echter veelal moeilijk levensvatbaar. Op grond van het huidige beleid wordt uitbreiding van horeca buiten het centrum van Westervoort niet wenselijk geacht. Daarnaast is zware horeca, waaronder een bar of discotheek, niet toegestaan. Momenteel bestaat aanleiding de mogelijkheden voor vestiging van bepaalde vormen van lichte horeca buiten het centrum te heroverwegen, zoals een bed and breakfast-voorziening of een theehuis.

Kantoren en dienstverlening

Binnen Westervoort is beperkt ruimte voor kantoren en dienstverlenende bedrijven. Deze zijn ondergeschikt aan de aanwezige detailhandel in het centrum en aan de bedrijven op Het Ambacht aanwezig. Te denken valt aan sport en ontspanning, politie en gemeentehuis. Voor informatie over de aanwezigheid van zorgverleners wordt verwezen naar hoofdstuk 7 Welzijn, zorg en educatie.

5.2 Ruimtelijke opgave

Bedrijven

Lokale, lichtere bedrijvigheid op het bedrijventerrein Het Ambacht en verspreid over de kern wordt in stand gehouden. Langs de hoofdwe- gen wordt belang gehecht aan een representatieve uitstraling. Daar waar bedrijven midden in het woongebied zijn gelegen, beziet de ge- meente, wanneer de situatie zich voordoet, de mogelijkheden voor uitplaatsing naar een passende locatie. Dit komt een verbetering van de hindersituatie ten goede en biedt zowel kansen voor de bedrijven als voor ontwikkeling van het woongebied.

Voor het bestaande bedrijventerrein Het Ambacht is aan de oostzijde van de Rivierweg een uitbreidingslocatie met een oppervlakte van 7 ha voorzien. Deze uitbreiding vormt de definitieve afronding van Westervoort aan deze zijde. Circa 3,5 ha van deze uitbreidingslocatie is recent gerealiseerd en ingenomen door het bedrijf Van Essen. Het bedrijf Van Essen was tot voor kort aan de Hamersestraat gevestigd, maar had op deze locatie geen uitbreidingsmogelijkheden. Verplaat- sing naar een bedrijventerrein werd dan ook noodzakelijk geacht. De vrijgekomen locatie aan de Hamersestraat komt voor woningbouw in aanmerking.

Als overgang naar het nieuwe woongebied Beekenoord, ten wes-ten van het bedrijventerrein Het Ambacht, is een zone met woon-werk lo- caties gepland. Deze zone heeft een oppervlak van circa 0,5 hectare.

Voor wat betreft de nieuwe bedrijvigheid wordt, met name grenzend aan het openbaar gebied, een hoogwaardige uitstraling nagestreefd. De bedrijven moeten bovendien aansluiten bij de milieucategorie, maat en schaal van bedrijven in de omgeving. Als gevolg van een al- gemene economische trend zal daarbij meer ruimte moeten worden geboden aan dienstverlenende bedrijven, ten koste van productiege- richte bedrijvigheid.

Zwaardere, verspreid liggende bedrijven in het buitengebied, worden behouden. Enkel voor het bedrijf Putman, een bedrijf dat zich richt op onder andere recyclingactiviteiten voor bouw- en sloopafval aan de IJsseldijk, is een uitbreiding voorzien. Het betreft een binnen- en bui- tendijkse uitbreiding. Het gebied binnendijks, met een oppervlak van circa 3 hectare, zal worden gebruikt voor kantoorbebouwing, een ga- rage en opslag. De uitbreiding buitendijks (circa 1 hectare) bied ruimte aan een extra laad- en losvoorziening en overslagactiviteiten. Hierbij gelden overigens wel voorwaarden voor wat betreft het versterken natuur- en landschappelijke waarden.

Het groenrecyclingbedrijf Hermsen is in het kader van rivierverruiming recent verplaatst naar Duiven. De bedrijfsbebouwing wordt op korte termijn gesloopt.

Centrumgebieden

In het aanbod van detailhandel zijn momenteel enkele gaten waar te nemen. In het winkelcentrum De Wyborgh zijn mogelijk kansen om deze gaten op te vullen. De gaten zijn vooral waar te nemen in de branches voor recreatief winkelen en winkels voor doelgerichte aankopen. Daarnaast past de kwaliteit van het winkelcentrum qua indeling, opzet van de winkelruimten, openbare ruimte, parkeervoorzieningen en uitstraling niet geheel meer bij de wensen van de ondernemers en bezoekers. Van belang is dat lokale winkelcentra een complete, com- pacte en comfortabele opzet hebben.

Een kwalitatieve verbetering van het winkelcentrum De Wyborgh biedt kansen op deze punten. Bij herstructurering zullen tevens wo- ningen aan het centrumgebied worden toegevoegd. Er is geen be- hoefte aan groei van het winkeloppervlak. De verwachting is dat door herpositionering van de winkels wel ruimtewinst wordt behaald. Bij de ontwikkeling van het centrumgebied wordt belang gehecht aan be- houd van een dorpse karakter en de realisatie van een verantwoorde overgang naar de omliggende woonstraten. De uitstraling van het centrum moet dus meer naar buiten gericht worden. Daarnaast wordt een open verbinding richting het toekomstige treinstation gewenst geacht. Tot slot worden de locatie van de voormalige basisschool De Brug aan de Schoolstraat en het Forumgebouw aan het Dorpsplein in de verbeteringslag van het centrumgebied meegenomen. De ba- sisschool De Brug is vanwege haar verouderde status inmiddels ge- sloopt. Ter plaatse wordt op korte termijn vervangende nieuwbouw gerealiseerd. Voor wat betreft het Forumgebouw wordt overwogen om, naast woningen, ter plaatse op de begane grond enkele econo- mische functies (met uitzondering van detailhandel) toe te staan. De exacte uitwerking van het verbeteringsplan voor het centrumgebied is op dit moment nog niet bekend. Werkzaamheden ten behoeve van een kwalitatieve verbetering van het centrum zullen naar verwachting starten in 2011.

Ook voor de horecabranche is het van belang om de multifunctiona- liteit en leefbaarheid van het winkelcentrum te vergroten, zodat de bestaande horecavoorzieningen kunnen worden versterkt. Wellicht dat clustering van horeca tot de mogelijkheden behoort. Hierbij zijn zaken als sfeer, uitstraling, handhaving, milieuaspecten en veiligheid van belang.

Voor wat betreft de twee buurtcentra staat in de eerste plaats behoud en versterking van bestaande kwaliteiten voorop. Ter plaatse van het buurtcentrum Broeklanden is herinrichting van parkeervoorzieningen aan de orde. Het centrum wordt daarbij mogelijk opgewaardeerd. In het buurtcentrum Ganzenpoel is vervangende nieuwbouw van de su- permarkt, met daarboven 14 nieuwe appartementen, voorzien.

5 Economie

Stationsgebied

In het centrum van Westervoort wordt naar verwachting in 2011/2012 een station gerealiseerd en in gebruik genomen. Het station is voorzien op het spoortalud, ter hoogte van het gemeentehuis. Deze ontwikkeling komt nader aan bod in hoofdstuk 6 van deze structuurvisie.

De ontwikkeling van het station biedt expliciet kansen voor de centrumontwikkeling. Het station bevindt zich immers nabij het winkelcentrum en biedt mogelijkheden voor een versterking van de werkgelegenheid ter plaatse. In de omgeving van het te realiseren station ontstaat aan de rand van winkelcentrum de Wyborgh de mogelijkheid voor de bouw van enkele kleinschalige kantoren. Met de realisatie van een brede doorsteek voor onder andere fietsers en voetgangers tussen het centrumgebied, via het station, naar Westervoort-Noord wordt de integratie tussen deze wijken versterkt. Bovendien ontstaat hierdoor een betere verbinding met de toekomstige woonwijk Beekenoord. Het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van de noordelijke aanloopstraat naar het centrum (de Dorpstraat tussen het spoor en de Brouwerslaan) heeft daarbij nadrukkelijk aandacht. Gestreefd wordt naar een duidelijke ruimtelijke relatie met het station. Tot slot is het creëren van een veilige oversteek tussen het centrumgebied en het stationsplein een belangrijke ontwerpogave. Hiertoe zal naar verwachting het gemeentehuis moeten worden doorbroken.

5.3 Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen

- Het uitbreiden van het bedrijventerrein Het Ambacht met een resterend oppervlak van 3,5 ha.
- Het realiseren van een zone met woon-werk locaties met een oppervlakte van 0,5 hectare tussen bedrijventerrein Het Ambacht en woonwijk Beekenoord.
- Het realiseren van een binnen- en buitendijkse uitbreiding van het bedrijf Putman, onder voorwaarden van versterking van natuur en landschap.
- Voor wat betreft de nieuwe bedrijvigheid streven naar dienstverlenende bedrijven met een hoogwaardige uitstraling (met name nabij openbaar gebied) en een milieucategorie, maat en schaal die aansluit op de omgeving.
- De vernieuwing van het winkelcentrum De Wyborgh en haar directe omgeving, in samenhang met de ontwikkeling van het stationsgebied vanaf circa 2011. Een kwalitatieve verbetering van het winkelcentrum en omliggende panden, realisatie van woningen, een verantwoorde overgang naar de omliggende woonstraten, een open verbinding richting het toekomstige treinstation en het bieden van ruimte aan gemiste branches en horecavoorzieningen staat centraal. Omvangrijke uitbreiding van het winkelvloeroppervlak is niet direct aan de orde.
- Behoud en versterking van bestaande kwaliteiten van twee bestaande buurtcentra, waarbij voor één buurtcentrum vervangende nieuwbouw van een supermarkt (met bijbehorende voorzieningen) is voorzien.
- Met de ontwikkeling van de stationslocatie ruimte bieden aan de vestiging van enkele kleinschalige kantoren aan de rand van winkelcentrum De Wyborgh.
- Het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en relatie met de stationslocatie van de noordelijke aanloopstraat naar het centrum.
- Het aangrijpen van kansen om bedrijven te verplaatsen naar een passende locatie (op een bedrijventerrein).

Structuurvisie Westervoort Economie

STRUCTUURVISIE WESTERVOORT

economie

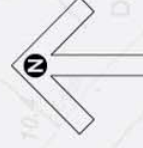

centrum
bedrijven
nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein
nieuw te ontwikkelen woon-werk locatie
herontwikkeling dorpscentrum
herontwikkeling buurtcentrum
nieuw te ontwikkelen stationsgebied
kwaliteitsimpuls noordelijke aanloopstraat centrum

spoorweg
rijksweg
hoofdontsluitingsweg
water

Westervoort

s a b
ARNHEM

6 Mobiliteit

6.1 Achtergrond

Verkeersproblematiek

De gemeente Westervoort heeft te maken met een groeiende verkeersproblematiek. Deze problematiek is grotendeels het gevolg van het dichtslibben van het omliggende rijks- en regionale wegennet, waaronder de N325 en de A12. Dit dichtslibben heeft een steeds grotere stroom doorgaand regionaal verkeer door de kern van Westervoort tot gevolg. Met name het traject Hamersestraat - Dorpstraat - Brugweg wordt overbelast. Daarnaast ontbreekt een goede verbindingsweg tussen Westervoort-Zuid en de IJsselbrug. De centrumroute Klapstraat - Kerkstraat - Dorpsplein wordt als alternatief gebruikt, hetgeen knelpunten tot gevolg heeft voor wat betreft de bereikbaarheid van het Westervoortse centrum. Nevenstaande afbeelding toont de mobiliteitsknelpunten, in relatie tot de ligging van het centrum.

6.2 Ruimtelijke opgave

(Boven)regionale maatregelen

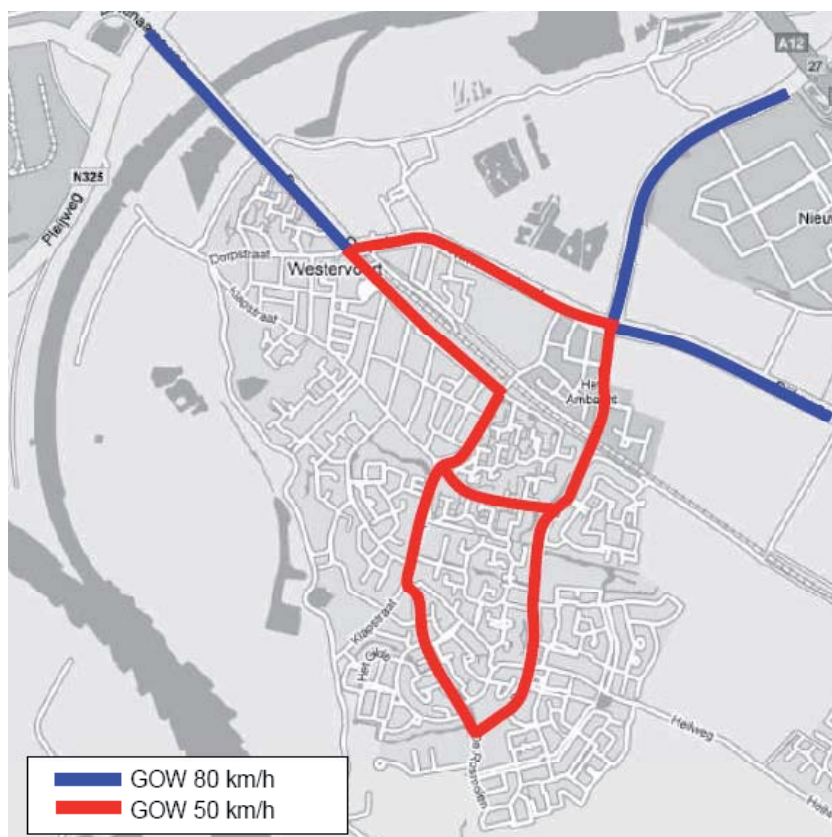
Voornoemde problematiek overstijgt gedeeltelijk het schaalniveau van de gemeente Westervoort. (Boven)regionale maatregelen zullen een deel van de oplossing moeten bieden. Het betreft onder andere de eventuele doortrekking van de A15 (voorziene realisatie 2015), de aanleg van spitsstroken langs de A12 (voorziene realisatie 2012), de aanpassing van de Pleijroute en een mogelijke parallelstrook voor regionaal verkeer langs de A12. De gemeente werkt hiertoe samen met regionale partijen, maar is daarbij geen initiatiefnemer.

Lokale maatregelen

De gemeente Westervoort levert een lokale bijdrage aan het oplossen van de problematiek door ervoor te zorgen dat de hoeveelheid doorgaand regionaal verkeer door Westervoort in ieder geval niet toeneemt. De gemeente kiest dan ook voor het oplossen van lokale knelpunten boven het faciliteren van regionaal verkeer over het Westervoortse wegennet. Daarnaast staat het optimaliseren van bestemmingsverkeer centraal. Met name het centrum moet goed bereikbaar zijn voor alle vervoerswijzen en in het bijzonder voor fietsers en voetgangers. Een soepele afwikkeling van langzaam verkeer en openbaar vervoer heeft prioriteit. Een goede bereikbaarheid van voorzieningen is in dit kader eveneens van essentieel belang. Voor nadere informatie wordt verwezen naar hoofdstuk 7 Welzijn, zorg en educatie.

Bestaande mobiliteitsknelpunten

Wegcategorisering
Bron: Verkeersplan Westervoort

Gemotoriseerd verkeer

Voor wat betreft gemotoriseerd verkeer hecht de gemeente, in lijn met de nationale duurzaam veiligheidsgedachte, belang aan een duidelijke wegcatégorisering. Hierbij wordt binnen de gemeente onderscheid gemaakt in gebiedsontsluitingswegen en erftoegangswegen. Binnen de kern ligt de prioriteit bij fietsverkeer, waartoe hoofdzakelijk wordt voorzien in verblijfsgebied (erftoegangswegen met een snelheidsregime van 30 km/uur). Het winkelcentrum is reeds ingericht als verblijfsgebied. De realisatie van voldoende fietsenstallingen ter plaatse heeft aandacht. Ten behoeve van een goede bereikbaarheid zijn enkele gebiedsontsluitingswegen aangewezen, die als zodanig worden en zijn ingericht (snelheidsregime van 50 km/uur).

De voorziene gebiedsontsluitingswegen zijn op nevenstaande afbeelding aangeduid. Met deze wegstructuur worden de mobiliteitsknoop punten rondom het centrum verminderd. Deze wegstructuur is nog niet definitief. Er zijn twee varianten:

- variant 1: doortrekken Zuidelijke Parallelweg tot de Rivierweg;
- variant 2: de hoofdwegstructuur via de zuidelijke Liemersallee en Broeklanden.

Over een definitieve keuze wordt besloten in het kader van de uitwerking van het Verkeersplan (Maatregelenpakket Verkeer).

Om de Zuidelijke Parallelweg en de zuidelijke Liemersallee te laten fungeren als gebiedsontsluitingswegen, zullen ze moeten worden opgewaardeerd. Deze opwaardering is voor de Zuidelijke Parallelweg voorzien tussen de Brugweg en de Liemersallee en voor de zuidelijke Liemersallee tussen het spoor en de rotonde Broeklanden.

Voor wat betreft het huidige regionale verkeer wordt geen alternatief tracé ontwikkeld. De doorgaande route wordt met diverse maatregelen onaantrekkelijk gemaakt (bijvoorbeeld verkeerslichten), ten opzichte van een alternatieve route via rijks- en regionale wegen. In dit kader wordt overwogen een deel van de Dorpstraat, namelijk tot aan de Brouwerslaan, als 30 km/uur-weg aan te wijzen.

Langzaam verkeer

De gemeente Westervoort hecht veel waarde aan een soepele en veilige afwikkeling van het langzaam verkeer. De huidige fietspadenstructuur wordt de komende jaren dan ook kritisch onder de loep genomen. Daarnaast verdienen (geconcentreerde) oversteken voor fietsverkeer over gebiedsontsluitingswegen specifieke aandacht. Het centrumgebied, met haar toekomstige station, moet vanuit alle Westervoortse wijken goed bereikbaar zijn. Aan de positie van de fietsers en voetgangers wordt bij de verdere uitwerking van diverse plannen bijzondere aandacht geschonken.

Openbaar vervoer

In het centrum van Westervoort wordt naar verwachting in 2011/2012 een station gerealiseerd en in gebruik genomen. Dit station heeft een aanzienlijke verbetering van de bereikbaarheid van Westervoort met het openbaar vervoer tot gevolg. De gemeente streeft naar handhaving van bestaande buslijnen en een goede integratie tussen de spoorverbinding en busdiensten. Met de bouw van het station worden diverse beleidsdoelen voor wat betreft mobiliteit nagestreefd. Het betreft onder andere de verbetering van de verbinding voor langzaam verkeer tussen het winkelcentrum en het station, de realisatie van voldoende fietsenstallingen en parkeervoorzieningen voor langparkeerders en de ontwikkeling van een doorsteek door de spoordijk met als doel de barrièrewerking te verminderen. Daarnaast levert het station een bijdrage aan werkgelegenheidsontwikkeling en biedt het station kansen voor de herontwikkeling van het centrumgebied. Voor nadere informatie wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

Parkeervoorzieningen

Voor wat betreft parkeren wordt, naast de realisatie van extra parkeervoorzieningen voor langparkeerders nabij het voorziene treinstation, ingezet op een parkeerduurbeperking in het centrumgebied. Hiermee wordt gestimuleerd dat centrumparkeerplaatsen beschikbaar zijn voor bezoekers van het centrum. In de woongebieden staat het stimuleren van parkeren op eigen terrein centraal. Voor vrijstaande, dubbele en hoekwoningen geldt als uitgangspunt dat minimaal één parkeerplaats op eigen terrein aanwezig moet zijn.

6.3 Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen

- Onaantrekkelijk maken van de doorgaande route voor regionaal verkeer met onder andere verkeerslichten en eventueel afwaarderen van een deel van de Dorpstraat tot een 30 km/uur-weg.
- Aanpassen van de wegenstructuur conform duurzaam veiligheids-gedachte, met als doel mobiliteitsknoop punten rondom het centrum te reduceren. Hiertoe zal onder andere de Zuidelijke Parallelweg worden opgewaardeerd.
- Verbeteren van de fietspadenstructuur en oversteekplaatsen voor fietsverkeer over gebiedsontsluitingswegen.
- Verbeteren van verbindingen voor langzaam verkeer vanuit woonwijken richting het centrum.
- Realisatie station in 2011/2012
- Verbinding voor langzaam verkeer tussen het winkelcentrum en het station verbeteren en een doorsteek door de spoordijk ontwikkelen.
- Realisatie van extra parkeervoorzieningen voor langparkeerders nabij het voorziene treinstation.
- Inzetten op een parkeerduurbeperking in het centrumgebied.
- Stimuleren van parkeren op eigen terrein in woongebieden.

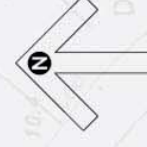
STRUCTUURVISIE WESTERVOORT

mobilititeit

- afwaarderen doorgaande route regionaal verkeer
- opwaardering Zuidelijke Parallelweg en Zuidelijke Liemersallee
- realisatie station
- realisatie parkeervoorziening langparkeerders
- verbeteren oversteekplaats langzaam verkeer
- verbeteren langzaam verkeer-verbinding centrum

Westervoort

s a b

ARNHEM

Huissen

7 Welzijn, zorg en educatie

7.1 Achtergrond

Voorzieningen op het gebied van welzijn, zorg en educatie bevinden zich momenteel verspreid over Westervoort. Het aanbod van de voorzieningen is bovendien niet geheel afgestemd op de (toekomstige) vraag. De gemeente Westervoort krijgt immers binnen afzienbare tijd te maken met vergrijzing. Dit betekent dat het aandeel ouderen steeds groter wordt en de groep ouderen gemiddeld ook ouder wordt. Daarnaast is voor wat betreft de leefbaarheid en veiligheid is in de verschillende wijken nog een kwaliteitsverbetering te behalen.

7.2 Ruimtelijke opgave

Educatieve en sportvoorzieningen

Gezien de demografische ontwikkeling in Westervoort is de verwachting dat het aantal schoolgaande kinderen in de toekomst zal afnemen. Als gevolg daarvan en door eventuele fusies van basisscholen, komen schoollocaties vrij. Indien deze situatie zich voordoet, zal per geval worden gekeken naar nieuwe invulling voor vrijkomende schoollocaties in Westervoort. De gemeente houdt daarbij vast aan het uitgangspunt dat een goede spreiding dan onderwijsvoorzieningen wordt behouden.

Ten aanzien van de basisschool De Brug, nabij het centrumgebied, wordt nieuwbouw op korte termijn gerealiseerd. De voormalige school is hiertoe inmiddels gesloopt. De herontwikkeling biedt mogelijkheden om ter plaatse een leer- en speellandschap te ontwikkelen.

Naast goede en voldoende schoolaccommodaties is het voor kinderen en jongeren belangrijk dat zij in de wijk voldoende speel- en ontmoetingsplekken hebben. Hierbij moet onderscheid worden gemaakt in de verschillende leeftijdscategorieën. De gemeente zet actief in op het herinrichten van speelterreinen. Vooral voor de wat oudere kinderen zijn momenteel weinig voorzieningen aanwezig. Herinrichting van het buitenterrein behorende bij het jongeren centrum At Last heeft hier recent verbetering in gebracht. Tevens wordt de verplaatsing van het scoutinggebouw overwogen.

Voor wat betreft sportvoorzieningen staat het op peil houden van bestaande voorzieningen centraal. De sportvelden ten zuiden van de IJsseldijk worden in dit kader voor wat betreft de planperiode van deze structuurvisie behouden. Verplaatsing wordt mogelijk overwogen in het kader van ontwikkeling van de uitbreidingslocatie in de vorm van parkachtig woongebied ten noordoosten van Westervoort. Specifiek voor ouderen is recent een Outdoor Fitness voorziening gerealiseerd.

Zorgvoorzieningen

Voor ouderen en zorgbehoevenden is het belangrijk dat er voldoende en goed bereikbare zorgvoorzieningen aanwezig zijn, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. De bereikbaarheid van zorgvoorzieningen kan worden gestimuleerd door een goede infrastructuur aan te leggen voor langzaam verkeer en openbaar vervoer (zie ook hoofdstuk 6), maar ook door de zorggeschikte woningen juist in de nabijheid van de voorzieningen te realiseren. In de woningen zelf kan Domotica worden ingezet. Dit zijn technische toepassingen in huis ten behoeve van zorg, veiligheid, woongemak of medische toepassing. Daarnaast moet bij nieuwbouw en renovatie van oudbouw worden zorggedragen voor toegankelijke en levensloopbestendige woningen, publieke gebouwen en voorzieningen.

De praktijk leert dat mensen met een complexe en zware zorgvraag de behoefte hebben aan geconcentreerd bij elkaar wonen, nabij de zorg- en welzijnsvoorzieningen. Het betreft woonzorgzones. In Westervoort biedt de renovatie van het sociaal cultureel centrum De Nieuwhof en de nabije ontwikkeling van concentratievoorziening van eerstelijnszorg (zie volgende paragraaf) kansen om een woonzorgzone te ontwikkelen. De gemeente zet hiertoe rondom dit gebied actief in op een zorggeschikte woonvoorraad door middel van nieuwbouw en aanpassingen aan de bestaande woonvoorraad.

Gemengde voorzieningen

De gemeente Westervoort ziet mogelijkheden voor het combineren van voorzieningen. Hierbij wordt gedacht aan cultuur, sport, informatie en advies, educatie en zorg.

De gemeente ziet in dit kader kansen voor het sociaal cultureel centrum De Nieuwhof. Opwaardering en uitbreiding van dit gebouw tot Kulturhus, moet ter plaatse nieuwe functies mogelijk maken. Hiermee ontstaat een breder gebruik en een flexibele inzet van de beschikbare ruimte. Tevens wordt hierbij de mogelijkheid geboden STMG (Stichting Thuiszorg Midden Gelderland) te huisvesten, waarmee de huidige locatie (locatie Sonnenbach 1) vrijkomt voor de ontwikkeling van woningbouw.

Tevens is in dit kader de recente ontwikkeling van Rozet Gezondheidscentrum relevant. Rozet is gerealiseerd nabij het sociaal cultureel centrum De Nieuwhof en biedt ruimte aan een clustering van eerstelijnszorg (onder andere huisartsen, een apotheker en een fysiotherapeut). Gezien de nabijheid van zorgvoorzieningen biedt de directe omgeving kansen voor de ontwikkeling van een woonzorgzone, zoals ook beschreven in de vorige paragraaf.

De gemeente ziet mogelijkheden om ontmoetingsplekken te combineren met bepaalde voorzieningen. Een directe aanleiding hiertoe is de trend dat mensen, en in het bijzonder ouderen, eenzamer worden en hebben aangegeven behoefte te hebben aan een plek om andere mensen te ontmoeten. Ontmoetingsplekken kunnen gerealiseerd worden in combinatie met instanties waarvan verschillende doelgroepen gebruik maken, die goed toegankelijk zijn en dus laagdrempelig zijn. Voorbeelden van dergelijke instanties betreffen een kerk, een bibliotheek of een zorgcentrum. Daarnaast is de combinatie van een ontmoetingsplek voor ouderen met een kinderdagverblijf aantrekkelijk. Het goed verspreiden van ontmoetingsplekken over het dorp wordt daarbij nagestreefd.

Winkelaanbod

In het kader van welzijn is het van belang dat er voldoende winkelaanbod is voor de dagelijkse behoefte van bewoners. Het winkelaanbod is nu grotendeels geconcentreerd in winkelcentrum De Wyborgh. De uitstraling van dit centrum is deels verouderd en ook de inrichting en de infrastructuur behoeven aanpassingen, met als doel om onder andere meer openheid richting de directe omgeving te creëren. Door aanpassingen kan het aanbod van winkels, de sociale veiligheid en de leefbaarheid van dit centrum worden verbeterd, waarmee het centrum zich tot dorpshart ontwikkelt. Voor nadere informatie over de beoogde vernieuwing van het winkelcentrum De Wyborgh, wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

Openbare ruimte en leefbaarheid

De openbare ruimte, waaronder parken en pleinen in de wijk, spelen een essentiële rol in het welzijn van bewoners. Er is sprake van ontmoetingsplekken en mogelijkheden voor recreëren en sporten. De mate van bruikbaarheid en potentie van de openbare ruimte hangt echter af van de leefbaarheid en sociale veiligheid op deze plekken. Kleine afgesloten ruimten, slechte verlichting en infrastructuur en een verwaarloosde uitstraling zorgen er voor dat mensen zich op een plek niet prettig of zelfs onveilig voelen. Ook geluidhinder, afval op straat en een achterstallig onderhoud van speeltoestellen, meubilair en groen hebben negatieve effecten op de kwaliteit van de openbare ruimte. Van belang is dus dat op deze speerpunten wordt ingezet. Bij bestaande wijken is een aanpassing van de openbare ruimte noodzakelijk voor het bieden van kwaliteit. Bij nieuwbouwwijken kan al bij het stedenbouwkundig programma op deze doelen worden ingezet. Ook in het winkelcentrum De Wyborgh zullen bovengenoemde aandachtspunten leiden tot een betere leefbaarheid.

Leefbaarheid in de wijk kan in zijn totaliteit worden verbeterd door het realiseren van een passende woningvoorraad, bruikbare, veilige en toegankelijk voorzieningen en duurzame sociaal maatschappelijke structuur (evenwichtige leeftijdsopbouw in de wijk).

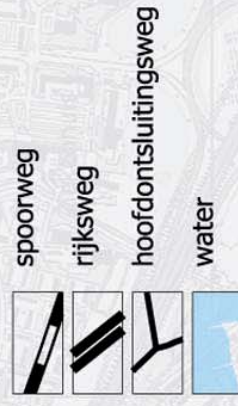
7.3 Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen

- Het creëren van een passende invulling voor vrijkomende schoollocaties.
- Zorgdragen voor voldoende (vrije) speel- en ontmoetingsterreinen voor kinderen en jongeren.
- Zorgdragen dat ouderen en zorgbehoevenden zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen, door het stimuleren van realisatie van toegankelijke en levensloopbestendige woningen en voorzieningen en het inzetten van Domotica in woningen.
- Het stimuleren van de ontwikkeling van een woonzorgzone. Hier toe is renovatie van het sociaal cultureel centrum De Nieuwhof en de recente ontwikkeling van Rozet Gezondheidscentrum van belang.
- Het stimuleren van combinaties van voorzieningen op het gebied van cultuur, sport, informatie en advies, educatie en zorg (onder andere De Nieuwhof en Rozet). Waar mogelijk tevens voorzien in ontmoetingsplekken voor hoofdzakelijk ouderen.
- Verbeteren van de kwaliteit en sociale veiligheid van openbare ruimten, ten behoeve van het vergroten van leefbaarheid in woonwijken.

STRUCTUURVISIE WESTERVOORT

wonen en welzijn

Westervoort

8 Groen en water

8.1 Achtergrond

Groenstructuur en natuur in het buitengebied

De omvang van het buitengebied in de gemeente Westervoort is beperkt. Zowel in het noorden als in het westen grenst de gemeente aan een rivier. Aan deze zijden liggen dan ook uiterwaarden of rivierlandschappen. Ten westen is de locatie Hondsbroeksche Pleij gelegen, ten noorden en noordoosten bevindt zich buitendijks de IJsselwaard en binnendijks het open gebied Westervoort-Noord. Het buitengebied moet toegankelijker worden.

Delen van de uiterwaarden, namelijk ten noorden van de IJsseldijk en de strook direct ten oosten van de Neder-Rijn, zijn aangewezen als Vogelrichtlijngebied (Natura 2000). Deze gebieden en het gebied ten westen van de Rijndijk vallen bovendien binnen de provinciale ecologische hoofdstructuur. Bescherming van natuurwaarden ter plaatse is dan ook aan de orde.

Openbaar groen in de bebouwde kom

De kwaliteit van het openbaar groen binnen de bebouwde kom van Westervoort is in het merendeel van de wijken voor verbetering vatbaar. Daarnaast is de omvang van het openbaar groen veelal beperkt en versnipperd. De gemeente heeft behoefte aan een duurzame en sociaal veilige groenstructuur met waar mogelijk ecologische waarden.

Water

Het stedelijk water in Westervoort heeft in de bebouwde kom voornamelijk de vorm van singels of vijverpartijen en is onderling verbonden door duikers. Deze waterstructuur zorgt voor afvoer van overtollig regenwater en kwelwater en heeft daarnaast een bergende functie in perioden met hevige neerslag. De situatie wordt in belangrijke mate bepaald door de aanwezigheid van de Neder-Rijn en de aftakking naar de IJssel ten westen en noorden van het stedelijk gebied. In de zomersituatie, met een laag rivierpeil, is er hierdoor in het stedelijk gebied sprake van wegzijging naar de omliggende rivieren, terwijl in de wintersituatie, bij een hoog rivierpeil, sprake is van kwel. Gedurende tijden van kweldruk treedt grondwateroverlast op in diverse delen van het stedelijk gebied. De afwatering verloopt overigens grofweg gezien van west naar oost. Hierbij wordt ook water van uit de uiterwaarden (Hondsbroeksche Pleij ten westen van het stedelijk gebied) via het watersysteem van Westervoort afgevoerd. Westervoort is overwegend gerioleerd met gemengde stelsels. Voor wat betreft waterkwaliteit blijkt dat het watersysteem niet overal aan de normen voldoet.

8.2 Ruimtelijke opgave

Groenstructuur en natuur in het buitengebied

De gemeente Westervoort acht het van belang dat groengebieden in het buitengebied toegankelijker worden, waarbij gebieden met hoge natuurwaarden worden ontzien. Hiertoe wordt toegankelijk en recreatief groen onderscheiden van niet of beperkt opengestelde natuur. Samenhang binnen beide typen groen is van belang. Tevens wordt een verbinding tussen het Horsterpark, ten zuiden van Westervoort, richting beide rivieren nagestreefd.

Op dit moment wordt de Hondsbroeksche Pleij, als onderdeel van het Nationaal Landschap Gelderse Poort, aangepakt. Er vindt een groot-schalige dijkverlegging plaats met de volgende nevendoelen:

- natuur- en landschapsontwikkeling, in de vorm van landbouw- en riviernatuur;
- vergroting van de recreatieve mogelijkheden, voor onder andere fietsers en wandelaars;
- compensatie van woningbouw op basis van ruimtelijke kwaliteit.

De Hondbroekse Pleij sluit in het noorden aan op de IJsselwaard. Voor Westervoort-Noord, ten zuiden van deze IJsselwaard, voorziet de gemeente een parkachtige ontwikkeling, waar de nadruk ligt op natuur, landschappelijke en cultuurhistorische waarden en recreatie. Ten behoeve van een natuurlijke afronding van de kern Westervoort richting het buitengebied wordt beperkte woningbouw toegestaan. De uiterwaarden worden landschappelijk ingericht en moeten voor bewoners van Westervoort makkelijk toegankelijk worden. Bestaande waterplassen worden optimaal geïntegreerd. Een aandachtspunt vormt de voormalige vuilstort. Voor dit gebied heeft de gemeente de ambitie in te zetten op (gedeeltelijke) openstelling en recreatieve ontwikkeling. Indien de gelegenheid zich aandient, wordt bedrijfsverplaatsing van bestaande bedrijven in het buitengebied per geval bezien.

Het aanleggen en behouden van landschapselementen kan in het buitengebied bijdragen aan een robuuste groenstructuur, evenals bijvoorbeeld het natuurlijk vormgeven van dijken. De robuuste groenstructuur tracht de gemeente voort te zetten in de bebouwde omgeving, door middel van groene verbindingen langs bijvoorbeeld (water)wegen. Dit zorgt voor een duurzame ecologisch structuur, die mede van belang is voor recreatief medegebruik. Tevens zorgt een dergelijke koppeling met het buitengebied ervoor dat de blik van het stedelijk gebied meer naar buiten toe wordt gericht, ten behoeve van de verbetering van de natuurrivierbeleving.

Groenstructuur en openbare ruimte in de bebouwde omgeving

Een algemeen doel voor de kern is het behouden en versterken van de kwaliteit van het groen, de sfeer, de samenhang en het gebruik, met waar mogelijk ecologische waarden. Deze groenstructuur moet bijdragen aan een duidelijke identiteit van en verbinding tussen de wijken. Een duurzame ecologische structuur hangt direct samen met de mate waarin het stedelijk groen mede functies kan vervullen voor planten en dieren uit het buitengebied (de uiterwaarden). Uitwisseling van soorten tussen stedelijk en buitengebied is van belang. Een dergelijke duurzame structuur kan worden ontwikkeld door:

- het geven van een duidelijke functie aan groen, bijvoorbeeld gekoppeld aan recreatie, speelvoorzieningen, beleving van water, etc;
- het openhouden van hofjes in de wijk;
- het koppelen van groen aan infrastructuur op verschillende niveaus met elk een eigen identiteit (langzaam verkeer, woonstraten, wijkontsluiting);
- het aanleggen van accentplekken op representatieve locaties (centrum, entree in dorp of wijk, buurtcentra);
- het verwijderen van opgaand groen en vervangen door gras en laag groen op speellocaties;
- het geven van voorkeur aan grote stukken groen boven veel kleine stukjes, waarbij versnippering moet worden voorkomen. Grotere groengebieden (waaronder park Emmerik, park Steenderens, groenstrook langs de Rivierweg en gebied rondom Geerken) vervullen een ecologische functie;
- het behoud en waar mogelijk verbeteren van kleinere groenelementen, die van waarde zijn voor buurtbewoners;
- het creëren van groene oevers bij waterpartijen, die ecologisch worden ingericht;
- het werken met onder andere inheemse soorten bij het invullen van de groenstructuur;
- het groen inkleden van de rand van Westervoort voor een natuurlijke overgang naar het buitengebied en het waarborgen van migratiemogelijkheden voor planten en dieren tussen stad en land. Watergangen kunnen een essentiële rol vullen als duurzame ecologische verbinding.

Groengebieden waarvan herinrichting in dit kader van essentieel belang wordt geacht, betreft het openbaar gebied rondom De Waaij en het Park Emmerik. De herinrichting van de locatie De Waaij wordt in 2010 gerealiseerd.

Om hondenoverlast te verminderen en tegelijkertijd te voorzien in de behoefte van hondenbezitters, heeft de gemeente Westervoort enkele hondenuitlaatterreinen ingepast in de bestaande groenstructuur. Tevens zijn enkele hondentoiletten aangewezen. Deze locaties zijn, danwel worden op korte termijn, als zodanig ingericht.

Groen en water

Water

Voor de gemeente Westervoort gelden enkele wateropgaven. De opgaven zijn te verdelen in vier thema's, namelijk waterkwantiteit, waterkwaliteit, water en ruimte en waterveiligheid.

Voor wat betreft kwantiteit staat het voorkomen van wateroverlast en -tekort centraal. Bij het zoeken naar oplossingen om wateroverlast en watertekort te voorkomen, worden respectievelijk de drietrapsstrategie vasthouden-bergen-afvoeren en vasthouden - bufferen - aanvoeren gehanteerd. Daarnaast staat het streven naar het terugdringen van de hoeveelheid hemelwater in de afvalwaterketen centraal, waarmee overbelasting van het rioleringsstelsel wordt voorkomen. Het watersysteem moet bovendien worden afgestemd op de klimaatverandering, door te waarborgen dat de retentie- en afvoercapaciteit groot genoeg is. Tot slot dient bij oeverinrichting van watergangen rekening te worden gehouden met lokale functies en flora- en faunawetgeving. Om extra ruimte te bieden aan water is op een aantal locaties in Westervoort een verruiming van het oppervlaktewater voorzien. Het betreft onder andere het oppervlaktewater in het parkje Vredenburg en langs de wegen Emmerik en Rivierweg.

Binnen het thema waterkwaliteit wordt gestreefd naar het voldoen aan geldende (wettelijke) normen. Hiertoe vinden er in ieder geval geen ongezuiverde lozingen meer plaats in het buitengebied. Rekening moet worden gehouden met de functie en belevingswaarde van het water.

Voor wat betreft water en ruimte is het van belang dat bij het grondgebruik rekening wordt gehouden met de randvoorwaarden binnen het watersysteem. Water moet mede richtinggevend zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Bij het thema waterveiligheid staan veilige waterkeringen centraal. Waterkeringen moeten worden afgestemd op de voorziene klimaatverandering. Om het land te beschermen tegen hogere waterstanden wordt in het kader van de rivierverruiming een hoogwatergeul aangelegd in de Hondsbroeksche Pleij. Tevens wordt voorzien in een dijkverlegging en een regelwerk dat bij hoog water de rivierafvoer regelt. Daarnaast zijn enkele maatregelen binnendijks aan de orde, om bijvoorbeeld kweloverlast tegen te gaan. Het betreft onder andere het opwaarderen van de bestaande watergang, het realiseren van een verticaal kwelscherm nabij de dijk en plaatsen van een pompemaal om overtollig (kwel)water weg te pompen. Rijkswaterstaat is initiatiefnemer voor wat betreft het creëren van veilige waterkeringen.

Voor de kern worden daarnaast specifieke doelen gehanteerd. Zo wordt interactie met watersystemen gestimuleerd door het koppelen van speelplekken, terrasjes, fiets- en wandelpaden aan water. Hiermee draagt het stedelijk watersysteem ook bij aan de identiteit van de wijk en het hele stedelijk gebied. De doelstellingen voor stedelijke watergangen kunnen concreet worden geformuleerd op basis van vier streefbeelden. Een streefbeeld is een beschrijving van de gewenste situatie op de langere termijn. 'Basiswater' moet voldoen aan de basis-eisen en heeft geen bijzondere functie, 'kijkwater' is voor de beleving van bewoners erg belangrijk, 'gebruikswater' wordt ingezet bij recreatief medegebruik en bij 'natuurwater' krijgt de natuurfunctie extra nadruk.

Voor wat betreft riolering kiest de gemeente voor duurzame rioolvoorzieningen bij nieuwbouw. Het betreft een gescheiden inzameling, transport en verwerking van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Bij bestaande stelsels streeft de gemeente naar het afsluiten van grondwater- en oppervlakteaansluitingen op het gemengde rioolstelsel. Deze werkzaamheden worden veelal uitgevoerd op het moment dat de bestaande gemengde riolering moet worden vervangen en moeten er onder andere toe bijdragen dat vuiluitstoot via gemengde overstorten wordt verminderd. Hiermee wordt de waterkwaliteit in waterpartijen verbeterd. Concrete maatregelen die op korte termijn (2010) zijn voorzien, betreffen de aanleg van een verbeterd gescheiden rioolstelsel op een deel van het bedrijventerrein Het Ambacht, het verruimen en vernieuwen van riolering in de wijk Vredenburg, het verruimen en koppelen van riolering rondom de wegen Klapstraat, Broeklanden en Het Hoge Eind, het vernieuwen van het rioolgemaal in de wijk Mosterdhof en het eventueel realiseren van een nieuwe persleiding evenwijdig aan de noordkant van het spoor. Daarnaast is een herinrichting van het watersysteem rondom De Twee Roeden voorzien, in de vorm van het aanleggen van een uitstroomb voorziening, vervanging van bestaande riolering en het creëren van meer wateroppervlak.

Recreatie

Voor zowel het buitengebied als het groen in het stedelijk gebied stimuleert de gemeente recreatief medegebruik. Vaak kunnen recreatieve voorzieningen worden gekoppeld aan groen en water. Zo heeft de gemeente de ambitie om de voormalige vuilstort (gedeeltelijk) openbaar toegankelijk te maken voor recreatief gebruik. Tevens wordt nagedacht over de ontwikkeling van een openbaar toegankelijk (plezier)haventje in Westervoort-Noord. Op een wat kleinschaliger niveau kunnen ontmoetingsplekken en speelvoorzieningen worden gekoppeld aan groen en water in de wijk.

Voor een betere beleving van het buitengebied wordt ingezet op het verbetering van de verbinding met het stedelijk gebied. Dit kan door middel van het aanleggen van groenstructuren langs bijvoorbeeld (water)wegen.

8.3 Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen

- Ontwikkelen van een samenhangend netwerk van toegankelijk en recreatief groen in het buitengebied, waarbij eveneens een verbinding wordt gelegd met het Horsterpark ten zuiden van Westervoort.
- Ontwikkelen van een samenhangend netwerk van beperkt open-gestelde natuur in het buitengebied.
- Inzetten op (gedeeltelijke) openstelling en recreatieve ontwikkeling ter plaatse van de voormalige vuilstort.
- Indien de gelegenheid zich aandient, wordt bedrijfsverplaatsing van bestaande bedrijven in het buitengebied per geval bezien.
- Realisatie van groene verbindingen langs (water)wegen ten behoeve van het voortzetten van de groenstructuur uit het buitengebied in de bebouwde omgeving.
- Realisatie van een duurzame ecologische groenstructuur binnen de bebouwde kom, met als doel de identiteit van en verbinding tussen woonwijken te versterken. Hiertoe is in ieder geval herinrichting van het Park Emmerik en het openbaar gebied rondom De Waaij van belang.
- Het voorkomen van wateroverlast en -tekort centraal en het afstemmen van het watersysteem op de klimaatverandering, door te waarborgen dat de retentie- en afvoercapaciteit groot genoeg is. Hiertoe is in ieder geval verruiming van oppervlaktewater in het parkje Vredenburg en langs de wegen Emmerik en Rivierweg voorzien.
- De oeverinrichting van watergangen afstemmen op lokale functies en flora- en faunawetgeving.
- Het voorkomen van ongezuiverde lozingen in het buitengebied.
- Stimuleren van interactie met binnenstedelijke watersystemen door een koppeling te leggen met speelplekken, terrasjes, fiets- en wandelpaden en afstemmen van stedelijke watergangen op het beoogde streefbeeld.
- Het streven naar het afsluiten van grond- en oppervlakte-aansluitingen bij bestaande gemengde rioolstelsels, veelal in combinatie met vervanging van de bestaande riolering. Daarnaast is verruiming en vernieuwing van rioolstelsels op diverse (probleem)locaties op korte termijn aan de orde.
- Het realiseren van een duurzame rioolvoorzieningen bij nieuwbouw.
- Het stimuleren van recreatief medegebruik van groen in het buitengebied en het stedelijk gebied. Hiertoe heeft de gemeente de ambitie om de voormalige vuilstort (gedeeltelijk) open te stellen voor recreatief gebruik en wordt nagedacht over de realisatie van een openbaar toegankelijk (plezier)haventje.

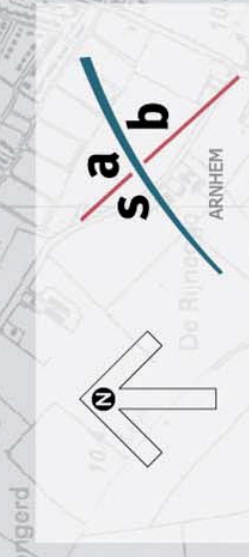
STRUCTUURVISIE WESTERVOORT

groen en water

	Ecologische hoofdstructuur
	Natura 2000-gebied
	ontwikkelen samenhangend netwerk groen (recreatief en ecologisch)
	verbinding Horsterpark
	dijkverlegging
	bodem- en grondwatersanering en recreatieve ontwikkeling
	versterken groenstructuur
	groene verbindingen buitengebied - bebouwde kom
	verruiming oppervlaktewater

	centrum
	spoorweg
	rijksweg
	hoofdontsluitingsweg
	water

Westervoort

Huissen

9 Milieu en duurzaamheid

9.1 Achtergrond

Door de ligging van Westervoort, te midden van onder andere industrie en diverse drukke wegen, hecht de gemeente veel waarde aan een goede milieuhygiëne, veiligheid en duurzaamheid. Om hinder tegen te gaan, danwel te verminderen, hanteert de gemeente Westervoort de maatregelentrits 'bronmaatregelen, overdrachtsmaatregelen en maatregelen bij de ontvanger'. Naast kostenefficiëntie is duurzaamheid een criterium bij de beoordeling van mogelijke maatregelen.

9.2 Ruimtelijke opgave

Hinder vanuit omgeving

Door het geheel aan (bedrijven)terreinen en grote wegen in de omgeving van Westervoort ervaren inwoners van Westervoort hinder door onder andere de aspecten geluid, luchtkwaliteit, geur en externe veiligheid. De gemeente heeft hiervoor aandacht. In regionale en provinciale overleggen wordt aandacht gevraagd voor effectieve bron- en overdrachtsmaatregelen voor omliggende bedrijventerreinen, zoals het (voorgenomen) bedrijventerrein Koningspleij-Noord in Arnhem, het bedrijventerrein Roelofshoeve in Duiven, de A12 en de Pleijroute.

Hinder vanuit mobiliteit

De huidige levensstijl van mensen heeft een toename van mobiliteit tot gevolg. Hierdoor ontstaan ook in Westervoort in toenemende mate knelpunten voor wat betreft bereikbaarheid, kwaliteit van de leefomgeving en economische ontwikkeling. Een verbetering van de infrastructuur kan bijdragen aan het oplossen of voorkomen van dergelijke knelpunten. Daarnaast moeten er schonere vervoersmethoden worden ingezet om de milieugevolgen voor nu en in de toekomst te beperken. Het gebruik van openbaar vervoer en langzaam verkeer wordt dan ook door de gemeente gestimuleerd. Doorgaand verkeer wordt waar mogelijk uit de kern geweerd (zie ook hoofdstuk 6 Mobiliteit).

Voor wat betreft mobiliteit is ook het transport van (gevaarlijke) stoffen door buisleidingen relevant. In het zuiden van de kern Westervoort bevinden zich twee buisleidingen en is een nieuwe buisleiding voorzien. Het betreffen aardgastransportleidingen van de Gasunie. Eventuele bijbehorende risicocontouren moet in acht worden genomen bij ontwikkelingen ter plaatse.

Hinder door lokale bedrijvigheid

Gevestigde bedrijven in Westervoort hebben eveneens een bepaalde mate van hinder voor de omgeving tot gevolg. Daar waar kansen zich voordoen overweegt de gemeente, afhankelijk van het type bedrijf, verplaatsing naar een passende locatie. Zoals reeds in hoofdstuk 5

Economie beschreven, is binnen de gemeente Westervoort enkel plaats voor lokale, lichte en middelzware bedrijven. Deze bedrijven passen voor wat betreft hinder het best op bedrijventerreinen. Enkele zwaardere bedrijven liggen in de uiterwaarden van de rivieren. Het bedrijf Putman, waarvan een uitbreiding is voorzien (zie hoofdstuk 5), is het enige bedrijf met een (beperkte) risicocontour inzake externe veiligheid. Deze contour rondom een propaantank moet in acht worden genomen bij ontwikkelingen. Een actief uitplaatsingsbeleid is er overigens niet voor deze zwaardere bedrijven. De gemeente zet echter wel in op het aangrijpen van kansen, zodra deze zich aandienen. De regionale bedrijventerreinen in omliggende gemeenten spelen hierin een rol. Kleine bedrijven die een ongunstige bijdrage leveren aan de hindersituatie in woonwijken worden waar mogelijk uitgeplaatst naar bedrijventerreinen, zodra ruimte beschikbaar is en de situatie zich voordoet. Op het bedrijventerrein Het Ambacht bevindt zich het enige bedrijf binnen de bebouwde kom met een risicocontour inzake externe veiligheid. Het betreft een LPG-tankstation.

Daarnaast kan hinder worden voorkomen door te zorgen dat bedrijven voldoende mogelijkheden hebben om zich op bedrijventerreinen te ontwikkelen. In dit kader is het van belang dat er geen nieuwe bedrijfswoningen worden toegestaan op bedrijventerreinen. Dit voorkomt dat er mogelijk beperkingen ontstaan voor bedrijven door de nabijheid van deze woningen.

De provincie Gelderland heeft in overleg met de gemeenten Westervoort en Duiven besloten de voormalige stortlocatie in het noordoosten van het plangebied op korte termijn te saneren. De sanering bestaat uit een beheersing van de verontreiniging nabij het stortlichaam door minimale grondwateronttrekking en zuivering. Daarnaast worden verontreinigingen gemonitord teneinde een stabiele eindsituatie binnen 30 jaar te kunnen realiseren.

Geluidhinder woningen

De gemeente streeft ernaar bij herinrichting of nieuwbouw van woningen in het (stedenbouwkundig) ontwerp nadrukkelijk rekening te houden met het beperken van geluidhinder voor bewoners volgens het door de gemeenteraad vastgestelde geluidhinderbeleid. Zo worden bij de ontwikkeling van geluidsgevoelige bestemmingen alle wegen betrokken bij het berekenen van de geluidsbelasting, ook de 30 km/u wegen. Dit wijkt af van de wettelijke normen en moet leiden tot een verbetering van de hindersituatie voor gevoelige bestemmingen.

Tevens ontwikkelt de gemeente een nadere geluidseis ten aanzien van nieuw op te richten inrichtingen. Deze bedrijven worden specifiek getoetst aan de geluidskwaliteit die in een bepaald woongebied wordt nagestreefd.

Ten aanzien van evenementen, waarbij voor een relatief korte tijd (geluid)hinder wordt veroorzaakt, streeft de gemeente ernaar deze op locaties te organiseren, waar ze het minste hinder veroorzaken. Deze afweging vindt per type evenement plaats.

Duurzaamheid

In de dagelijkse leefomgeving zijn diverse (kleinere) maatregelen denkbaar die bijdragen aan een goede milieukwaliteit en duurzaamheid. Zo wordt bij nieuwe ontwikkelingen waar mogelijk het afval centraal in ondergrondse containers ingezameld en worden de woningen gebouwd conform het nationale pakket duurzaam bouwen. Naast de standardeisen wordt gestimuleerd dat zo hoog mogelijke duurzaamheidsambities worden toegepast. Het betreft onder andere het materiaalgebruik, bezonning en het gebruik van zonnecollectoren en/of andere duurzame energiebronnen.

Voor wat betreft een duurzame waterhuishouding wordt bij nieuwe ontwikkelingen toegezien op een goed waterbeheer voor wat betreft inrichting, beheer en onderhoud.

In het buitengebied worden eigenaren van grond gestimuleerd om natuur en landschapselementen te behouden of te verbeteren. Het opwekken van windenergie is gezien de beperkte ruimte niet gewenst binnen de gemeente.

Door het verzachten van de negatieve effecten kan de duurzaamheid ook verbeterd worden. Denk aan het aantrekkelijker maken van woonomgeving en landschap door een robuustere groene aankleding. Daarnaast zet de gemeente in op onderzoeken naar een mogelijke bijdragen van technisch groen aan verlaging van het fijnstofgehalte in Westervoort.

Tot slot moeten duurzaamheidsaspecten worden benut bij recreatie en toerisme, zodat de recreatie niet ten koste gaat van natuur, milieu en welzijn van inwoners.

9.3 Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen

- Kansen aangrijpen om bedrijven uit de woonomgeving en zwaardere bedrijven uit het buitengebied te plaatsen, indien hinder daartoe aanleiding geeft en er ruimte beschikbaar is op een geschikt bedrijventerrein.
- Geen nieuwe bedrijfswoningen toestaan op bedrijventerreinen.
- Het saneren van de voormalige stortlocatie in het noordoosten van het gemeentelijk grondgebied.
- Ontwikkelingen afstemmen op het gemeentelijk geluidbeleid en het aspect externe veiligheid.
- Potentiële locaties van evenementen beoordelen voor wat betreft (geluid)hinder.
- Stimuleren van het toepassen van hoge duurzaamheidsambities bij nieuwe ontwikkelingen.
- Het stimuleren van eigenaren van gronden in het buitengebied om natuur en landschapselementen te behouden of te verbeteren.
- Het opwekken van windenergie is gezien de beperkte ruimte niet gewenst binnen de gemeente.
- Het verzachten van hindereffecten door onder andere het aantrekkelijker maken van woonomgeving en landschap en het instellen van onderzoek naar een mogelijke bijdrage van technisch groen aan verlaging van het fijnstofgehalte in Westervoort.
- Waarborgen dat recreatie en toerisme niet ten koste gaat van natuur, milieu en welzijn van inwoners.
- Alert zijn op ontwikkelingen in omliggende gemeenten, die effect kunnen hebben op de kwaliteit van de leefomgeving en te realiseren projecten in Westervoort.

10

Ruimtelijke kwaliteit

10.1 Achtergrond

Westervoort heeft betrekkelijk weinig karakteristieke elementen die een relatie leggen met het verleden. Om die reden moet zuinig worden omgegaan met die gebouwen, landschapselementen en gebieden die als waardevol worden beschouwd.

10.2 Ruimtelijke opgave

De historische context van het dorp Westervoort ligt voornamelijk in de Dorpstraat, Hamersestraat, de Klapstraat, de Heilweg en De Pals. Aan deze straten is in de loop van de tijd een lint van individuele bebouwing ontstaan. Aan deze historische linten is vandaag de dag op een aantal plaatsen nog de oorspronkelijke oude bebouwing terug te vinden. Om die reden geldt op grond van de Welstandnota een bijzonder welstandsniveau.

Wat betreft waardevolle gebieden moet worden gedacht aan het rivierlandschap, buurtschap De Pals, De Schans en Rijndijk. Voor deze gebieden, met name voor buurtschap De Pals, geldt dat eventuele

ontwikkelingen moeten bijdragen aan het versterken van het bestaande karakter. Waardevolle gebouwen als de kerk en het Paalmanhuis aan de Dorpstraat, Huize Hamerden en Huize Vredenburg moeten eveneens worden beschermd en versterkt.

De keuze van beeldkwaliteit moet bijdragen aan een juiste uitstraling en identiteit in een wijk. Hierbij moet de identiteit van bestaande wijken niet worden verstoord. Oud en nieuw moeten goed op elkaar zijn afgestemd. Dat geldt ook voor de verhouding tussen bebouwd en open gebied.

10.3 Ruimtelijk programma structuurvisie op hoofdlijnen

- Het beschermen en versterken van waardevolle gebieden, gebouwen en landschapselementen.
- Voor wat betreft nieuwbouw en verbouw van woningen en bedrijven inzetten op een hoge kwaliteit, ten behoeve van een kwalitatieve versterking van de Westervoortse leefomgeving.

11

Financieel- economische uitvoerbaarheid

11.1 Inleiding

11.1.1 Nota grondbeleid

De gemeenteraad van Westervoort heeft op 16 maart 2009 de Nota Grondbeleid vastgesteld. Met deze nota geeft de gemeente Westervoort aan op welke wijze het gemeentelijk grondbeleid de komende jaren wordt gevoerd. Grondbeleid is daarbij gedefinieerd als het beleid dat zich richt op een efficiënt en rechtvaardig verloop van activiteiten op de grondmarkt, met het oog op het realiseren van publieke doelstellingen als bevordering van het maatschappelijk gewenst ruimtegebruik, het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten bij locatieontwikkeling en het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik.

Een in beginsel facilitair grondbeleid wordt als passend ervaren voor de gemeente Westervoort. De gemeente heeft immers nagenoeg geen eigen grondposities meer. Bij een facilitair grondbeleid neemt de gemeente een afwachtende/passieve houding in. Er worden afspraken gemaakt met de ontwikkelende partij over kostenverhaal.

Per ontwikkelingslocatie wordt overigens nog wel bezien of een actieve gemeentelijke opstelling toch gewenst is. Indien gekozen wordt voor een actief grondbeleid, probeert de gemeentelijk langs minnelijk overleg tot verwerving van de ontwikkelingsgronden te komen. Het instrument van de Wet voorkeursrecht gemeenten, eventueel gevolgd door het onteigeningsinstrument, worden achter de hand gehouden voor die gevallen, waarin een minnelijke verwerving gronden is uitgesloten.

11.1.2 Kostenverhaal

Sinds de inwerkingtreding van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening zijn gemeenten in de volgende gevallen verplicht tot kostenverhaal op de initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling¹:

- Wanneer een initiatief mogelijk wordt gemaakt via een bestemmingsplan(herziening), een projectbesluit of een wijzigingsplan en:
- Sprake is van een bouwplan zoals genoemd in artikel 6.2.1. van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), zie hieronder:
- De bouw van één of meer woningen;
- De bouw van één of meer andere hoofdgebouwen;
- De uitbreiding van één hoofdgebouw met tenminste 1.000 m3 of met één of meer woningen;
- De verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik waren, voor woondoeleinden, mits tenminste 10 woningen worden gerealiseerd;
- De verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik waren, voor detailhandel, dienstverlening, horeca- of kantoordoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte van de nieuwe functies tenminste 1.000 m2 bedraagt;
- De bouw van kassen met een oppervlakte van tenminste 1.000 m2.

In voornoemde gevallen geldt de plicht tot het vaststellen van een (publiekrechtelijk) exploitatieplan zoals bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening. Het exploitatieplan volgt daarbij de procedure van het planologische besluit, waarbij in het geval van bijvoorbeeld een bestemmingsplan, tegelijkertijd met de vaststelling van dat plan eveneens een exploitatieplan wordt vastgesteld. Aan de hand van de kostensoortenlijst in artikel 6.2.3 t/m 6.2.5 van het Besluit ruimtelijke ordening wordt in het exploitatieplan aangegeven welke kosten voor de betreffende ontwikkeling worden gemaakt. Aan de hand van die opsomming wordt een bijdrage berekend aan diegene die de opbrengsten van een bepaalde ontwikkeling, bijvoorbeeld woningbouw, ontvangt. De feitelijke afrekening hiervan vindt plaats bij de afgifte van de bouwvergunning.

Een gemeente hoeft geen exploitatieplan op te stellen indien het kostenverhaal al op een andere manier geregeld is ('anderszins verzekerd') en tevens locatie-eisen en regels voor woningbouwcategorieën niet nodig zijn of op een andere manier zijn geregeld. Deze situatie kan zich voordoen als met de eigenaar van een locatie een exploitatieovereenkomst wordt gesloten. Ook is het mogelijk dat de gemeente zelf grond uitgeeft, waardoor gemaakte kosten kunnen worden versleuteld in de gronduitgifteprijs.

¹ | Er moet dus sprake zijn van te verhalen kosten, die worden gemaakt door de gemeente

11.1.3 Kostenverhaal in relatie tot de structuurvisie

De Wet ruimtelijke ordening geeft een directe link aan tussen de mogelijkheden voor kostenverhaal en het instrument structuurvisie. Zolang de kosten die worden gemaakt voor voorzieningen direct toe- wijsbaar of toerekenbaar zijn aan één of meer locaties, bijvoorbeeld woningbouw, is er geen relatie met de structuurvisie. In het kader van bovenplanse verevening is de structuurvisie wel van belang. De Wro biedt namelijk de mogelijkheid ‘bovenplanse verevening’ in de vorm van een fondsbijdrage in de exploitatieopzet van een exploitatieplan op te nemen, mits voor deze locaties of gedeelten daarvan een struc- tuurvisie is vastgesteld (zie verder paragraaf 5.1.3). Uit de structuurvi- sie moet derhalve de bovenplanse verevening te herlei- den zijn.

De structuurvisie kent ook een directe koppeling met (anterieure) overeenkomsten, voor zover het financiële bijdragen aan ‘ruimtelijke ontwikkelingen’ betreft. Ook deze ruimtelijke ontwikkelingen moeten zijn opgenomen in de gemeentelijke structuurvisie. De criteria profijt, proportionaliteit en toerekenbaarheid gelden hier niet. Voorwaarde is wel dat er een structuurvisie is waarin de ruimtelijke samenhang van de ruimtelijke ontwikkeling waarvoor een bijdrage wordt gevraagd en de ‘betalende’ ontwikkeling is aangegeven. De te ontwikkelen locaties (‘betalende ontwikkelingen’) zijn in deze visie aangeduid als verzor- gingsgebied, omdat niet alle ontwikkelingen (die voldoen aan het be- grip ‘bouwplan’ zoals genoemd in artikel 6.2.1. van het Bro) binnen de planperiode van deze visie te voorspellen zijn.

De ruimtelijke ontwikkelingen zijn te herleiden uit de beschrijving van het programma per thema in hoofdstukken 4 tot en met 10.

11.1.4 Bovenplanse verevening

De regeling ten aanzien van bovenplanse verevening (artikel 6.13 lid 7 Wro) komt er op neer dat de tekorten van de ene locatie worden ge- dekt door de positieve resultaten van een andere locatie.

Bovenplanse verevening kan voor meerdere locaties of gedeeltes daarvan in de exploitatieopzet worden opgenomen in de vorm van een fondsbijdrage, indien er voor deze locaties of gedeeltes daarvan een structuurvisie is vastgesteld welke aanwijzingen geeft over de be- stedingen die ten laste van het fonds kunnen komen.

Bovenplanse verevening is mogelijk in een anterieure overeenkomst maar ook via het exploitatieplan.

Wat betreft het rekening houden met bovenplanse verevening in een exploitatieplan, moet worden voldaan aan de in de wet verankerde criteria profijt, proportionaliteit en toerekenbaarheid:

- **Profijt:** de locatie moet nut ondervinden van de te treffen werken,

maatregelen of voorzieningen. Deze toets geldt alleen voor de locatie als geheel, niet per bouwperceel binnen een locatie. De wetgever gaat ervan uit dat bijvoorbeeld het opheffen van een stankcirkel binnen een gebied ten gunste komt van het gehele plangebied en niet een gedeelte ervan;

- **Toerekenbaarheid:** er moet een causaal verband zijn tussen de gebiedsontwikkeling en de kosten. De werken, maatregelen en voorzieningen zouden niet aan de orde zijn zonder de gebiedsont- wikkeling of de kosten worden mede gemaakte ten behoeve van deze gebiedsontwikkeling;
- **Proportionaliteit:** indien meerdere gebieden baat hebben bij een werk, maatregel of voorziening moeten deze naar evenredigheid (neergelegd in expliciet gemaakte verdeelmaatstaven) worden verdeeld. Dat betekent dat de gemeente transparant moet aandui- den langs welke criteria deze kosten zijn verdeeld. Dit kan gebeu- ren in de structuurvisie.

In paragraaf 11.4 is aangegeven hoe de gemeente Westervoort wenst om te gaan met bovenplanse verevening. Geconcludeerd wordt dat de gemeente hiertoe echter geen mogelijkheden ziet.

11.1.5 Bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen

Een anterieure overeenkomst over grondexploitatie is in principe vormvrij. Hierbij geldt de uitzondering dat uitsluitend bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen mogen gevraagd, als hiervoor een grondslag wordt geboden in de structuurvisie. In tegenstelling tot ‘bovenplanse verevening’ gelden de drie criteria profijt, proportionaliteit en toere- kenbaarheid niet voor bijdragen aan ‘ruimtelijke ontwikkelingen’. Om een bijdrage te mogen vragen voor ruimtelijke ontwikkelingen, dient er echter wel een relatie tussen de betreffende (opbrengstgevende) ontwikkeling en de ruimtelijke ontwikkeling, waarvoor een bijdrage wordt gevraagd, te zijn. Bij ‘ruimtelijke ontwikkelingen’ valt te denken aan de aanleg van natuurelementen, maar ook aan de verbetering van de infrastructurele voorzieningen van een gemeente, zo blijkt uit de toelichting van de Wet ruimtelijke ordening op dit onderdeel. Als voor- waarde voor het vragen van bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze ruimtelijke ontwikkelingen moeten zijn benoemd in de structuurvisie. Pas dan kan een gemeente aan een initiatiefnemer een bijdrage vragen in de door haar te maken kosten voor een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling. Voor een overeenkomst gelden uiteraard de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (a.b.b.b.) en de algemene eisen van het Burgerlijk Wetboek. Dit betekent dat de gevraagde bij- drage altijd in verhouding zal moeten staan tot de betreffende ont- wikkeling, die aan de ruimtelijke ontwikkeling bijdraagt.

In paragraaf 11.6 is aangegeven welke ruimtelijke ontwikkelingen in de planperiode van deze visie worden voorzien. Het gaat hierbij om algemene werken en voorzieningen, waar een groter gebied profijt

van heeft en die niet zijn toe te rekenen aan een of meer concrete ontwikkelingslocatie(s). In genoemde paragraaf is tevens aangegeven welke (potentiële) opbrengstlocaties profijt hebben van de ontwikke- ling, dus wat het ‘verzorgingsgebied’ van de ruimtelijke ontwikkelin- gen is. Nieuwe initiatieven in dat verzorgingsgebied, die voldoen aan het begrip ‘bouwplan’ zoals genoemd in artikel 6.2.1. van het Bro, worden geacht bij te dragen in de kosten voor de algemene ruimte- lijke ontwikkeling, in het geval een exploitatieovereenkomst wordt ge- sloten. Hiermee wordt de ruimtelijke relatie tussen kostenpost en de ‘rode ontwikkeling’ gelegd in deze structuurvisie.

11.1.6 Bovenwijkse voorzieningen

Voor een exploitatiegebied worden voorzieningen of maatregelen ge- troffen. Het gaat hierbij om de aanleg van een voorziening zoals ge- noemd op de kostensoortenlijst (artikel 6.2.5 Bro). Een bo-venwijkse voorziening is een voorziening buiten het exploitatiegebied. De kos- ten van de aanleg van dergelijke voorzieningen komen voor verhaal in aanmerking via het exploitatieplan. Hierbij gelden de criteria profijt, proportionaliteit en toerekenbaarheid. De kosten van de aanleg van deze voorziening zijn ook op basis van een anterieure overeenkomst te verhalen. In dat geval gelden de drie criteria niet.

Om de kosten van (bovenwijkse) voorzieningen te kunnen verhalen is het niet noodzakelijk dat er een onderbouwing plaatsvindt in een structuurvisie, omdat ze via de kostensoortenlijst afdwingbaar zijn. Onderbouwing kan ook op een andere wijze plaatsvinden.

Kosten voor toekomstige grondexploitaties

Soms legt men bij de ontwikkeling van een locatie al voorzieningen aan (mede) voor andere, in de toekomst te realiseren locaties. Van deze kosten is bijvoorbeeld sprake indien een binnen het exploitatie- gebied geplande ontsluitingsweg ruimer gedimensioneerd wordt dan voor de in voorbereiding zijnde locatie nodig is, omdat in de toekomst ook een andere nog te realiseren locatie er gebruik van zal maken. De gemeente kan deze kosten weliswaar opnemen in de exploitatie van het huidige plangebied, maar moet bij de opbrengsten een reservering opnemen ten laste van de toekomstige locatie ter hoogte van het be- drag van de meerkosten. De opname van de genoemde kostensoort is dus vooral bedoeld om in de toekomst haar eerdere reservering weer terug te krijgen.

In paragraaf 11.5 is aangegeven welke bovenwijkse voorzieningen worden voorzien in de planperiode en voor welke toekomstige wo- ningbouw- en economische functies deze voorzieningen worden ge- troffen. Deze bovenwijkse voorzieningen hoeven overigens niet in een structuurvisie te worden aangegeven. Omwille van de duidelijkheid is hiervoor toch gekozen.

Financieel- economische uitvoerbaarheid

11.2 Toelichting op de financieel- economische uitvoering van de visie

De bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen zijn weergegeven op de structuurkaart Opbrengstlocaties, bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen, zoals opgenomen in de bijlagen van deze structuurvisie. Meer algemene ontwikkelingen, die niet direct aan één of meerdere locatie(s) zijn gekoppeld, staan niet op de kaart aangeduid. Ze zijn wel in de legenda aangegeven, maar daarbij niet voorzien van een cirkel om het bijbehorende getal. Een nadere toelichting op de ruimtelijke ontwikkelingen en bovenwijkse voorzieningen volgt respectievelijk in paragraaf 11.6 en 11.5.

In een nog op te stellen Nota Fonds Bovenwijks zal de financiële vertaling worden opgenomen. Deze structuurvisie geeft dus de ruimtelijke relaties aan tussen de bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen, terwijl de genoemde Nota zal zorgen voor de financiële vertaling van de mogelijkheden voor kostenverhaal, zoals bedoeld in de Wro. In de nota wordt aangegeven welke kosten in de planperiode zijn geraamd voor de ruimtelijke ontwikkelingen en bovenwijkse voorzieningen. Als meer dan één locatie profijt heeft van de werken of voorzieningen, dan wordt een verdeelsleutel toegepast. Hieruit blijkt hoeveel elke locatie moet bijdragen in de aanleg van de betreffende werken. Deze geraamde kosten worden in de praktijk vervolgens opgenomen in het exploitatieplan, voor zover het bovenwijkse voorzieningen betreft, of de exploitatieovereenkomst, op basis waarvan afrekening plaatsvindt. De opbrengstlocaties zijn uitgeschreven in paragraaf 11.3. De bijdragen in de ruimtelijke ontwikkelingen en de bovenwijkse kosten komen ten goede aan een fonds, vandaar dat het hier gaat om fondsbijdragen in bepaalde, in de toekomst door de gemeente te maken kosten.

Als ondergrens voor de te vragen bijdrage aan de betreffende ruimtelijke ontwikkeling en bovenplanse verevening geldt de definitie van een 'bouwplan', zoals opgenomen in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening en zoals hiervoor genoemd.

Op deze wijze wordt invulling gegeven aan artikel 6.24, lid 1 en 6.13, lid 7 van de Wet ruimtelijke ordening om in de structuurvisie een uitvoeringsparagraaf op te nemen en de mogelijkheid om bijdragen te vragen aan ruimtelijke ontwikkelingen en (optioneel) bovenplanse verevening.

11.3 Opbrengstlocaties

In deze paragraaf volgt een opsomming van de belangrijkste woningbouwlocaties en ontwikkelingslocaties voor economische functies, waarvan uitvoering binnen de planperiode van deze structuurvisie is te verwachten. Het betreft ontwikkelingen waarvan het nieuwe planologische regime nog niet is vastgesteld en waarbij, naast kosten, ook substantiële opbrengsten zijn te verwachten. De opbrengstlocaties zijn bovendien weergegeven op de structuurkaart Opbrengstlocaties, bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen, zoals opgenomen in de bijlagen van deze structuurvisie.

Overigens zullen zich in de praktijk, naast genoemde grote ontwikkelingen, kleinere initiatieven voordoen die passen binnen de doelstellingen van de structuurvisie. Voor alle bouwplannen met een omvang groter dan de grens van één woning (etc., zoals genoemd in het Besluit ruimtelijke ordening), waarvoor nog een planologisch besluit moet worden genomen, geldt dat hiervoor een verplichting geldt tot kostenverhaal en hierop eveneens de bepalingen met betrekking tot bovenplanse verevening, bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen en bovenwijkse voorzieningen van toepassing zijn.

11.3.1 Economische functies

Opbrengstlocatie 1

Het uitbreiden van het bedrijventerrein Het Ambacht voor onder andere (lokale) dienstverlenende bedrijven. De oppervlakte uit te geven terrein bedraagt circa 7 hectare, waarvan circa 3,5 hectare reeds in beslag is genomen door het bedrijf Van Essen.

Opbrengstlocatie 2

Het binnen- en buitendijks uitbreiden van het recyclingbedrijf Putman aan de IJsseldijk, onder voorwaarden van versterking van natuur en landschap. Het gebied binnendijks, met een bruto oppervlak van circa 3 hectare, zal worden gebruikt voor kantoorbe-bouwing, een garage en opslag. De uitbreiding buitendijks, met een bruto oppervlak van circa 1 hectare, biedt ruimte aan een extra laad- en losvoorziening en overslagactiviteiten.

Opbrengstlocatie 3

De voorgenomen vernieuwing van het winkelcentrum De Wyborgh en haar omgeving bestaat uit de volgende onderdelen:

- Vernieuwing van het winkelcentrum De Wyborgh ten behoeve van een kwalitatieve verbetering, waarbij ruimte wordt geboden aan gemiste branches. Er wordt niet actief ingezet op groei van het winkeloppervlak. Wel zal ruimtewinst worden behaald door herpositionering van winkels.

- Ontwikkeling van een verantwoorde overgang naar omliggende woonstraten en het toekomstig treinstation.
- Vervangende nieuwbouw voor de basisschool De Brug en het Forumgebouw. Ter plaatse van laatsgenoemde locatie wordt mogelijk op de begane grond ruimte geboden aan enekele functies (met uitzondering van detailhandel).
- Versterking en mogelijk clustering van horecavoorzieningen.

Opbrengstlocatie 4

De ontwikkeling van het stationsgebied, bestaande uit de volgende onderdelen:

- Ontwikkeling van het station.
- Vestiging van enkele kleinschalige kantoren in de omgeving van het station, aan de rand van het winkelcentrum De Wyborgh.
- Ontwikkeling van een brede doorsteek tussen het centrumgebied, via het station, naar Westervoort-Noord.
- Ontwikkeling van een veilige oversteek voor langzaam verkeer tussen het centrum en het stationsplein.

11.3.2 Woningbouw

Uitbreiding

1. De Schans
circa 75 woningen
2. (Lint)bebouwing Hamersestraat en richting voormalige stortplaats (inclusief locaties Huize Hamerden en Van Essen) (Westervoort Noord)
150 - 200 woningen

Inbreiding

3. Centrumontwikkeling
circa 40 appartementen
4. Forumgebouw
circa 8 woningen of circa 20 appartementen
5. Sonnedach 1
circa 4 woningen of circa 8 appartementen of circa 16 zorgwoningen
6. Stationsgebied
zoeklocatie woongebied jongeren

De genoemde aantallen zijn indicatief en onderling uitwisselbaar. Het streven is te voorzien in een toename van circa 620 woningen tot 2020. Hiertoe worden aanvullende locaties onderzocht, waaronder bijvoorbeeld de mogelijkheid tot de bouw van een binnedijs appartementencomplex met uitzicht over de IJssel.

11.4 Bovenplanse verevening

Het volkshuisvestelijk beleid van de gemeente is erop gericht dat voor alle inkomenscategorieën voldoende woonruimte beschikbaar is van voldoende kwaliteit. De komende tien jaar zet de gemeente in op het vergroten van slaagkansen van de doelgroepen starters, gezinnen en senioren. Hiertoe wordt er, in overleg met de Stadsregio Arnhem-Nijmegen, naar gestreefd 35% van de nieuwe woningen in de goedkope huur- en koopsector gerealiseerd en 65 % in de duurdere sector.

Deze verdeling in woningbouwcategorieën geldt als algemeen uitgangspunt. Het kan zo zijn dat vanuit de aspecten landschap, cultuurhistorie of ruimtelijke kwaliteit toch voor andere woningtypen wordt gekozen, danwel een groter aandeel van bijvoorbeeld duurdere woningen. Te denken valt aan vrijkomende agrarische of cultuurhistorisch waardevolle bebouwing, het willen behouden van zichtlijnen langs de dijk, versterking van bestaande lintbebouwing etc.. Hier zijn bijvoorbeeld juist grotere kavels met vrijstaande bebouwing gewenst in plaats van rijwoningen of gestapelde bebouwing.

Indien afgeweken wordt van de woonwensen van de gemeente op een locatie, dan dient elders compensatie te worden gevonden. Compensatie kan op verschillende manieren.

Dit kan door een programmatische bovenplanse verevening of een financiële bovenplanse verevening. In het eerste geval wordt afgesproken het tekort aan een bepaald type woningen in het ene plan te compenseren in een ander plan, zodat het woningbouwprogramma van beide locaties samen weer voldoet aan de verdeling. In het tweede geval worden afspraken gemaakt over een financiële bijdrage die het mogelijk maakt om op een andere toekomstige locatie het tekort aan goedkope woningen te compenseren.

Binnen de gemeente zijn voor zover nu op basis van de structuurvisie bekend, geen locaties aan de orde waarbij sprake zal zijn van bovenplanse verevening.

11.5 Bovenwijkse voorzieningen

11.5.1 Mobiliteit

Voorziening 1

Het realiseren van infrastructurele aanpassingen ten behoeve van het mogelijk maken van een optimale ontsluiting van opbrengstlocaties.

11.6 Ruimtelijke ontwikkelingen

In het navolgende wordt een overzicht gegeven van de ruimtelijke ontwikkelingen die de gemeente de komende tien jaar beoogt te realiseren. De ruimtelijke ontwikkelingen hebben veelal een ruim ‘verzorgingsgebied’, een gebied dat van de betreffende ontwikkeling profijt heeft. Voor enkele ‘opbrengstlocaties’ kan een ruimtelijke ontwikkeling een ‘bovenwijkse voorziening’, zoals bedoeld in de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening, worden.

11.6.1 Economische functies

Ontwikkeling 1

Herinrichting van de openbare ruimte in het winkelcentrum De Wyborgh ten behoeve van een betere ruimtelijke kwaliteit. Het verzorgingsgebied betreft de gehele gemeente Westervoort. Er is immers sprake van een voorziening die ten dienste staat van de gehele Westervoortse bevolking.

Ontwikkeling 2

Herinrichting van de parkeervoorzieningen en een mogelijke opwaardering van het buurtcentrum Broeklanden ten behoeve van een betere ruimtelijke kwaliteit. Het verzorgingsgebied van een buurtcentrum betreft de wijken waarin het centrum is gelegen en waarvan bewoners veelvuldig aanspraak maken op de centrumvoorziening.

Ontwikkeling 3

Het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en relatie met de stationslocatie van de noordelijke aanloopstraat naar het centrum (Dorpstraat tussen het spoor en de Brouwerslaan). Het verzorgingsgebied betreft de gehele gemeente Westervoort. De ontwikkeling heeft immers betrekking op een deel van het centrum, dat ten dienste staat van de gehele Westervoortse bevolking.

11.6.2 Welzijn zorg en educatie

Ontwikkeling 4

Door de veranderingen in wijken, waaronder de samenstelling van de woningen, is de aanpassing van diverse speel- en ontmoetingsvoorzieningen noodzakelijk. In de komende periode wordt hierin door de gemeente geïnvesteerd. Het betreft hier nadrukkelijk geen onderhoud. Het verzorgingsgebied van deze ruimtelijke ontwikkelingen beslaat steeds de wijk waarin de speelvoorzieningen zijn voorzien.

Financieel- economische uitvoerbaarheid

11.6.3 Mobiliteit

Ontwikkeling 5

Het verminderen van doorgaand (regionaal) gemotoriseerd verkeer door de kern van Westervoort. Het gaat hierbij om het realiseren van verkeersvoorzieningen om de doorgaande route minder aantrekkelijk te maken, onder andere in de vorm van 30 km/uur zones. Het verzorgingsgebied is de gehele gemeente Westervoort, omdat het de verwachting is dat dit de verkeersdruk van de gehele gemeente ontlast.

Ontwikkeling 6

Het reduceren van mobiliteitsknelpunten rondom het centrum door te voorzien in een heldere wegcategorysering conform de duurzaam veiliggedachte. Hiertoe zal onder andere de Zuidelijke Parallelweg worden opgewaardeerd. Het verzorgingsgebied is de gehele gemeente Westervoort, omdat het de verwachting is dat dit de verkeersdruk van de gehele gemeente ontlast.

Ontwikkeling 7

Het verhogen van de kwaliteit en capaciteit van de infrastructuur voor langzaam verkeer. Het betreft een kwaliteitsverbetering (aantrekkelijk en veilig) voor de gehele gemeente. Het gaat hierbij om de aanpassing en toevoeging van fiets- en wandelpaden om het langzaam verkeer in de gemeente verder te stimuleren. Afhankelijk van de exacte ingreep wordt het verzorgingsgebied nader bepaald. Op voorhand is te zeggen dat de ontwikkelingen verspreid plaatsvinden en dat in algemene zin de gehele gemeente Westervoort hiervan profijt heeft en dus het verzorgingsgebied van deze ruimtelijke ontwikkeling is. Het betreffen hier nadrukkelijk geen onderhoudswerkzaamheden. Bij deze ontwikkeling wordt in ieder geval gedacht aan het verbeteren van de fietsverbindingen naar het centrum en veiliger oversteekplaatsen.

Ontwikkeling 8

Het ontwikkelen van de directe omgeving van het voorziene station. De verwachting is dat de gehele bevolking van de gemeente Westervoort van deze herinrichting profiteert. Het verzorgingsgebied is dan ook de gehele gemeente Westervoort.

Ontwikkeling 9

Het realiseren van een doorsteek door de spoordijk en een verbinding voor onder andere langzaam verkeer tussen het winkelcentrum De Wyborgh, via het station, naar Westervoort-Noord. De verwachting is dat de gehele bevolking van de gemeente Westervoort van deze verkeersverbinding profiteert. Het verzorgingsgebied is dan ook de gehele gemeente Westervoort.

Ontwikkeling 10

Het realiseren van extra parkeervoorzieningen voor langparkeerders nabij het spoor en het inzetten op een parkeerduurbepanking in het centrumgebied. Het verzorgingsgebied is de gehele gemeente Westervoort, omdat iedereen profiteert van de verbeterde parkeergelegenheid nabij het centrum.

11.6.4 Groen en water

Ontwikkeling 11

Het ontwikkelen van een samenhangend netwerk van toegankelijk en recreatief groen in het buitengebied, waarbij eveneens een verbinding wordt gelegd met het Horsterpark ten zuiden van Westervoort. Tevens wordt ingezet op beperkt opengestelde natuur in het buitengebied ten behoeve van het verbeteren van ecologische waarden van het buitengebied. De verwachting is dat de gehele recreërende bevolking van de gemeente Westervoort van deze ontwikkeling profiteert. Het verzorgingsgebied is dan ook de gehele gemeente Westervoort.

Ontwikkeling 12

Het inzetten op (gedeeltelijke) openstelling en recreatieve ontwikkeling ter plaatse van de voormalige vuilstort. De verwachting is dat de gehele recreërende bevolking van de gemeente Westervoort van deze ontwikkeling profiteert. Het verzorgingsgebied is dan ook de gehele gemeente Westervoort.

Ontwikkeling 13

Realisatie van een duurzame ecologische groenstructuur binnen de bebouwde kom, met als doel de identiteit van en verbinding tussen woonwijken te versterken. Hiertoe is in ieder geval herinrichting van het Park Emmerik en het openbaar gebied rondom De Waaij van belang en zullen (water)wegen worden voorzien van groene verbindingen. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om onderhoudswerkzaamheden, maar om een nieuwe inrichting van de (water)wegen en groenvoorzieningen. De maatregelen vinden plaats in het gehele bebouwde gebied, waardoor het verzorgingsgebied van deze ontwikkeling de gehele gemeente Westervoort is.

Ontwikkeling 14

Het wijzigen van het huidige watersysteem. Wateroverlast en -tekort moeten worden voorkomen. Tevens moet het watersysteem worden afgestemd op de te verwachten klimaatverandering, door te waarborgen dat de afvoercapaciteit groot genoeg is. Hiertoe is in ieder geval verruiming van oppervlaktewater in het parkje Vredenburg en langs de wegen Emmerik en Rivierweg voorzien. De maatregelen vinden plaats binnen het gehele gemeentelijk grondgebied, waardoor het verzorgingsgebied van deze ontwikkeling de gehele gemeente Westervoort is.

Structuurvisie
Westervoort
Opbrengstlocaties

STRUCTUURVISIE WESTERVOORT

opbrengstlocaties, bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen

opbrengstlocaties: economische functies

- 1 uitbreiding bedrijventerrein Het Ambacht
- 2 uitbreiding recyclingbedrijf Putman
- 3 vernieuwing winkelcentrum De Wyborgh
- 4 ontwikkeling stationsgebied

opbrengstlocaties: woningbouw

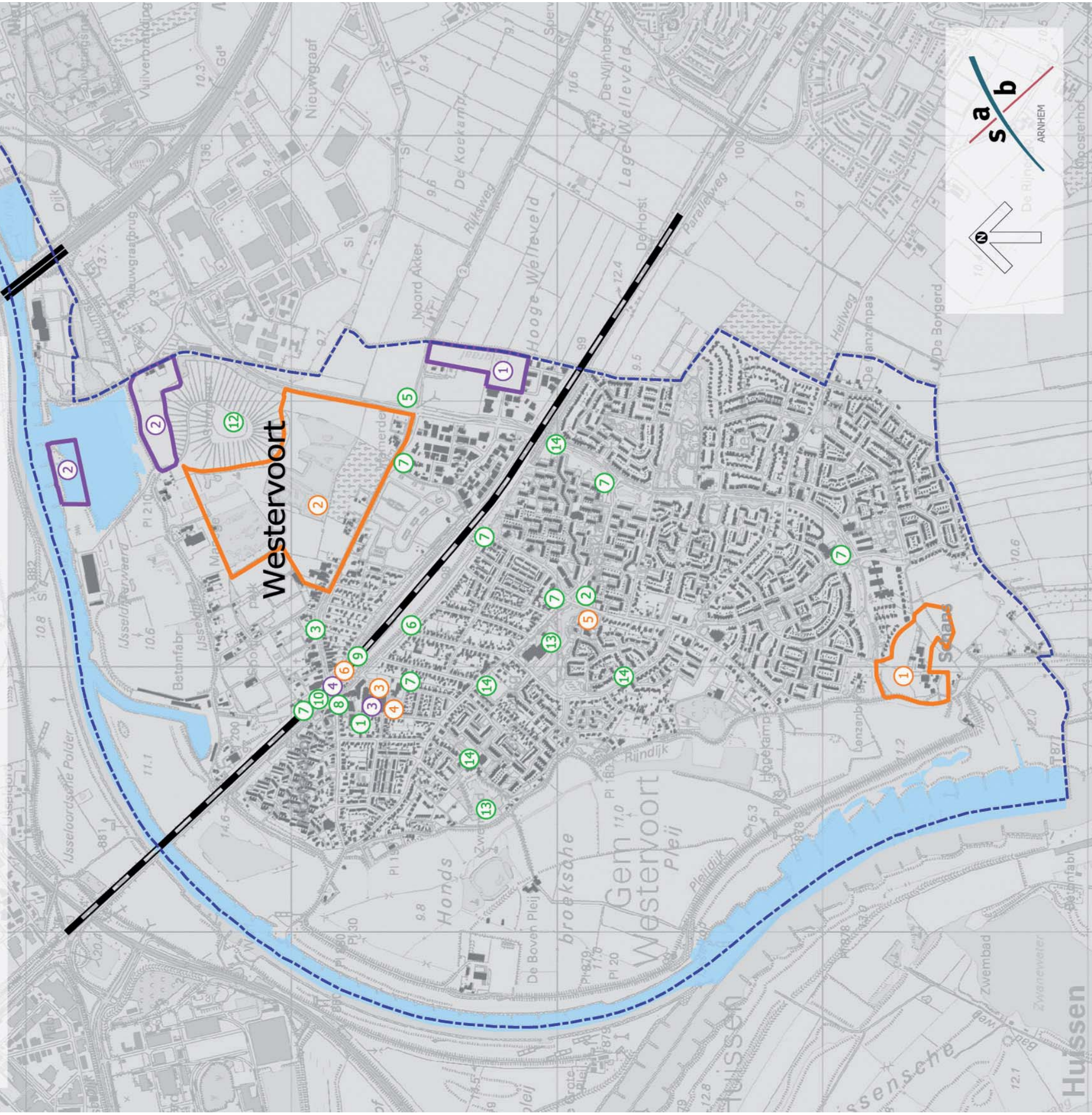
- 1 De Schans
- 2 (lint)bebouwing Hamerstraat en richting voormalige stofplaats (Westervoort Noord)
- 3 Centrumontwikkeling
- 4 Forumgebouw
- 5 Sonnedach 1
- 6 zoeklocatie woongebied jongeren

bovenwijkse voorzieningen

- 1 infrastructuurele aanpassingen

ruimtelijke ontwikkelingen

- 1 herinrichting openbare ruimte winkelcentrum De Wyborgh
- 2 herinrichting openbare ruimte buurtcentrum Broeklanden
- 3 kwaliteitsimpuls noordelijke aanloopstraat centrum
- 4 aanpassing speel- en ontmoetingsvoorzieningen
- 5 reduceren doorgaand (regionaal) gemotoriseerd verkeer
- 6 realisatie wegcategorisering
- 7 verhogen kwaliteit en capaciteit infrastructuur langzaam verkeer
- 8 ontwikkelen omgeving station
- 9 realisatie doorsteek spoorlijn
- 10 realisatie langparkeervoorzieningen
- 11 realisatie samenhangend groen-netwerk buitengebied
- 12 recreatieve ontwikkeling voormalige vuilstort
- 13 realisatie duurzame ecologische groenstructuur binnen bebouwde kom
- 14 aanpassen watersysteem

12

Uitvoerings- programma

12.1 Wijze van uitvoering

12.1.1 Gemeentelijk beleid

In het voorgaande is het ruimtelijke beleid van de gemeente op hoofdlijnen beschreven voor de komende tien jaar. De structuurvisie biedt geen rechtstreekse mogelijkheid om de genoemde projecten te realiseren. De benoemde ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt via nog op te stellen bestemmingsplannen² of andere ruimtelijke planvormen.

Daarnaast is het mogelijk dat zich initiatieven aandienen die in deze structuurvisie nog niet waren voorzien of niet concreet worden benoemd. Het betreft immers een structuurvisie op hoofdlijnen, waarin initiatieven op het niveau van een enkele woning of een kantoorgebouw niet apart zijn benoemd. Dat wil niet zeggen dat aan deze initiatieven niet tegemoet kan worden gekomen. Wel geldt dat deze initiatieven zullen worden getoetst aan het generieke ruimtelijke beleid van de gemeente Westervoort en dat ook hiervoor bestemmingsplannen moeten worden vastgesteld om deze ontwikkelingen daadwerkelijk mogelijk te maken.

Ten aanzien van deze structuurvisie staat alleen de mogelijkheid van inspraak open. Op het moment dat ontwikkelingen, die voortvloeien uit deze structuurvisie, concreet worden, staan ten aanzien van het bestemmingsplan meer mogelijkheden open om reacties kenbaar te maken. Immers alleen het bestemmingsplan is rechtstreeks bindend voor burgers.

12.1.2 Particuliere initiatieven

Naast de beoogde gemeentelijke ambities is in de structuurvisie een toetsingskader voor particuliere initiatieven opgenomen. Initiatieven worden in eerste instantie getoetst aan de visie. Indien het initiatief past binnen de uitgangspunten van de visie, wordt onderzocht of het initiatief inpasbaar is in de directe omgeving. Hiermee dragen particuliere initiatieven in belangrijke mate bij aan de beoogde ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. In deze paragraaf is aangegeven hoe met particuliere initiatieven wordt omgegaan.

Een particulier initiatief wordt op onderstaande wijze in behandeling genomen;

1. *Toets aan visie*
 - Beoogde ruimtelijke ontwikkeling van gemeente.
2. *Beoordeling op basis van wet- en regelgeving*
 - Het initiatief moet in ieder geval voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van bodem, geluid, luchtkwaliteit, archeologie, water, verkeer en parkeren, milieuzonering, visuele hinder, schaduwwerking, bezonning, landschap, cultuurhistorie, externe veiligheid en natuur.
 - Eveneens dient de economische uitvoerbaarheid van het initiatief aangetoond te worden.
3. *Planologische procedure*
 - Indien een initiatief kan voldoen aan bovenstaande toetsings- en beoordelingsaspecten wordt een planologische procedure in de vorm van bestemmingsplanherziening/projectbesluit opgestart.

12.2 Planning

In het navolgende is een overzicht gegeven van de ontwikkelingslocaties en -projecten die in het voorgaande zijn beschreven. Het betreft de opbrengstlocaties, waarvoor de planologische procedure nog niet is afgerond of nog moet worden gestart en de bovenplanse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen, zoals beschreven in hoofdstuk 11 van deze visie.

² | Tenzij het geldende bestemmingsplan de ontwikkeling al mogelijk maakt

Project	Status planologische procedure	Periode realisatie		
Opbrengstlocaties		2010 - 2012	2012 - 2015	Na 2015
Uitbreiding bedrijventerrein het Ambacht	Procedure gestart	x		
Uitbreiding recyclingbedrijf Putman	Procedure nog niet gestart	x		
Vernieuwing winkelcentrum De Wyborgh	Procedure nog niet gestart		x	
Ontwikkeling stationsgebied	Procedure nog niet gestart	x		
Woningbouw De Schans	Vastgesteld bestemmingsplan	x		
(Lint)bebouwing Hamersestraat en richting voormalige stortplaats (inclusief locaties Huize Hamerden en Van Essen) (Westervoort Noord)	Procedure nog niet gestart	x	x	x
Woningbouw Centrumontwikkeling	Procedure nog niet gestart			x
Woningbouw Forumgebouw	Procedure nog niet gestart		x	
Woningbouw Sonnedach 1	Procedure nog niet gestart		x	
Zoeklocatie woongebied jongeren	Procedure nog niet gestart			x
Bovenwijkse voorzieningen				
Infrastructurele aanpassingen	Geen procedure noodzakelijk	x	x	x
Ruimtelijke ontwikkelingen				
Herinrichting openbare ruimte winkelcentrum De Wyborgh	Geen procedure noodzakelijk		x	x
Herinrichting openbare ruimte buurtcentrum Broeklanden	Geen procedure noodzakelijk		x	x
Kwaliteitsimpuls noordelijke aanloopstraat centrum	Geen procedure noodzakelijk	x	x	
Aanpassen speel- en ontmoetingsvoorzieningen	Geen procedure noodzakelijk	x	x	x
Reduceren doorgaand (regionaal) gemotoriseerd verkeer	Geen procedure noodzakelijk		x	
Realisatie wegcategorisering	Procedure nog niet gestart		x	
Verhogen kwaliteit en capaciteit infrastructuur langzaam verkeer	Eventuele procedure nog niet gestart	x	x	
Ontwikkelen stationsomgeving	Procedure nog niet gestart	x		
Realisatie doorsteek door de spoordijk	Procedure nog niet gestart	x		
Realisatie parkeervoorzieningen	Procedure nog niet gestart	x		
Realisatie samenhangend groen netwerk buitengebied	Eventuele procedure nog niet gestart			x
(Gedeeltelijke) openstelling en recreatieve ontwikkeling ter plaatse van voormalige vuilstort	Vermoedelijk geen procedure noodzakelijk			x
Realisatie duurzame ecologische groenstructuur binnen bebouwde kom	Geen procedure noodzakelijk	x		
Aanpassen watersysteem	Vermoedelijk geen procedure noodzakelijk	x	x	

13

Maatschappelijke haalbaarheid

Een structuurvisie heeft geen direct bindende werking voor burgers. Op basis van de Wro is een structuurvisie dan ook grotendeels vorm- en procedurevrij. Er is hierdoor onder andere geen mogelijkheid voor het instellen van beroep. De enige procedurele verplichting op grond van de Wro is dat burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van een structuurvisie worden betrokken. In de structuurvisie moet de wijze waarop burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding zijn betrokken namelijk worden verantwoord.

De gemeente Westervoort houdt in dit kader de bevolking in ieder geval van het begin tot het eind van het proces op de hoogte via de gemeentelijke internetsite. Daarnaast heeft de gemeente besloten het uitgangspunt te hanteren, dat de bevolking op gezette tijden door middel van inspraak wordt geraadpleegd, maar niet interactief wordt betrokken. Het interactief betrekken wordt niet noodzakelijk geacht, aangezien er geen nieuw beleid wordt vastgesteld. Bovendien is de bevolking reeds interactief betrokken bij de totstandkoming van de toekomstvisie 'Westervoort op weg naar 2026', die een essentiële basis vormt voor voorliggende structuurvisie.

De gemeente heeft besloten de burgers op de volgende twee momenten actief bij de structuurvisie te betrekken:

- de Nota van Uitgangspunten, in de vorm van reeds uitgevoerde inspraak in het najaar van 2009;
- de ontwerp-structuurvisie; in de vorm van uitgevoerde inspraak in de periode van 25 maart tot en met 5 mei 2010.

Deze inspraakmogelijkheden zijn door middel van een advertentie in de Westervoort Post en op de gemeentelijke website aangekondigd.

De gemeente heeft voor wat betreft de terinzagelegging van de ontwerp-structuurvisie aangesloten op haar gemeentelijke inspraakverordening. Bepaald is dat, in lijn met Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) na publicatie in de Westervoort Post, de stukken voor belanghebbenden gedurende zes weken ter inzage liggen bij de publieksbalie van het gemeentehuis. Conform de eisen van de Wro is de visie bovendien als een digitaal bestand beschikbaar gesteld. De visie is in deze periode toegezonden aan de relevante instanties, zoals het waterschap, de provincie, de Stadsregio, milieugroeperingen en omliggende gemeenten. Gedurende de inspraakperiode zijn vier inspraakreacties ingediend. Er zijn tevens zes reacties van instanties binnengekomen. Voor een overzicht van de ingediende reacties en de gemeentelijke reactie hierop wordt verwezen naar de inspraaknota, die als separate bijlage bij deze visie is opgenomen.

Na inspraak en overleg wordt de structuurvisie, met inachtneming van de ingekomen inspraak- en overlegreacties, ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. De vastgestelde structuurvisie ligt vervolgens gedurende zes weken ter inzage bij de publieksbalie van het gemeentehuis. Wederom wordt de visie digitaal beschikbaar gesteld. Deze terinzagetermijn wordt, tezamen met de kennisgeving van het besluit tot vaststelling, gepubliceerd in de Westervoort Post.

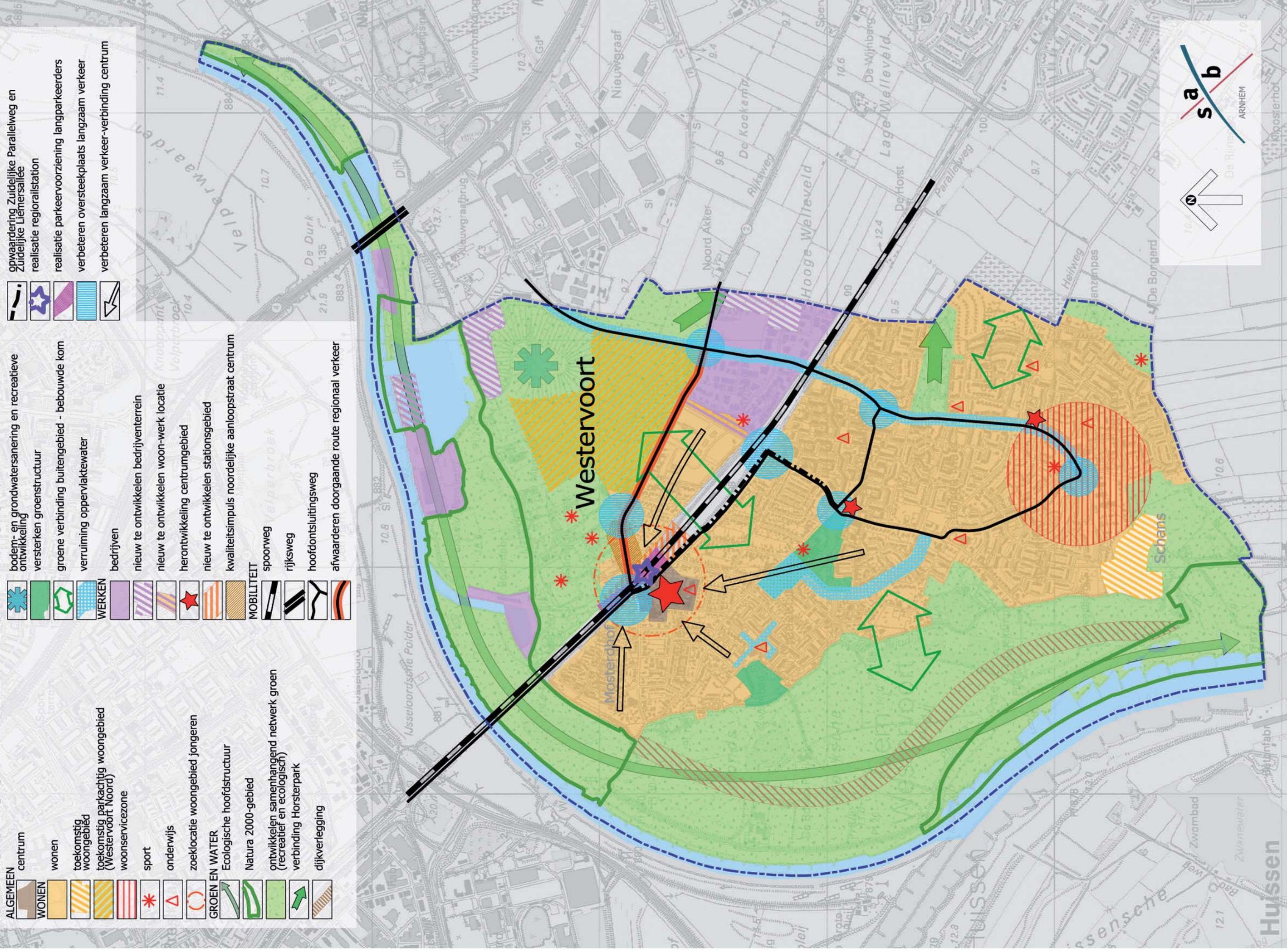
Daarnaast geldt de wettelijke verplichting in de fase van de vroege planvoorbereiding om, op grond van artikel 1.3.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), een vooraankondiging te publiceren. Met deze vooraankondiging wordt kennis gegeven van de voorbereiding van de structuurvisie. Deze vooraankondiging is op 15 juli 2009 gepubliceerd in de Westervoort Post. Tegelijkertijd met deze wettelijke vooraankondiging is een persbericht in de Westervoort Post gewijd aan de inhoudelijke uitgangspunten aan de structuurvisie.

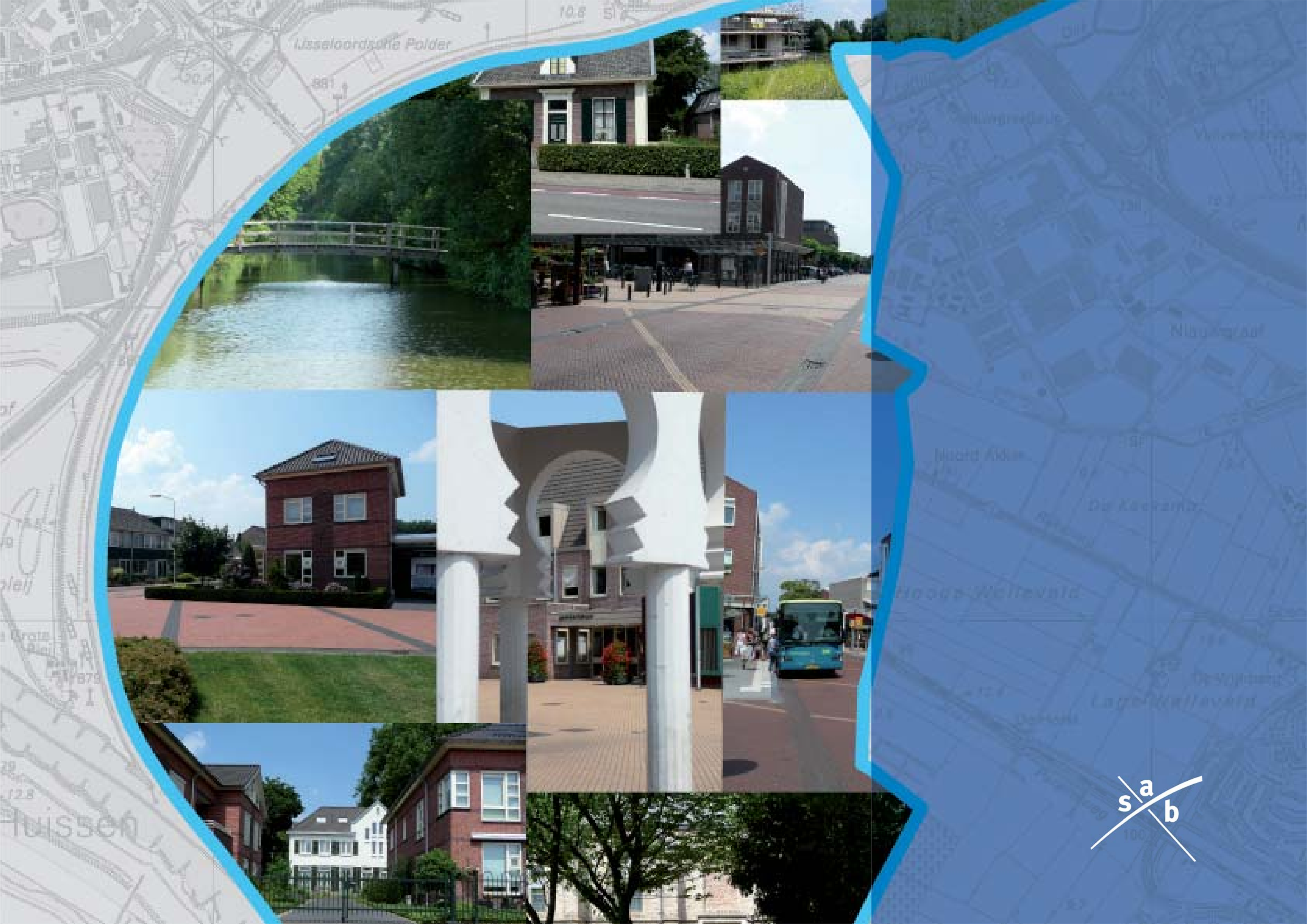
14

Structuurbeeld
2020

Structuurvisie Westervoort Algemeen

STRUCTUURVISIE WESTERVOORT

s a
b